პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო
КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР
გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 189 (14793)
14 აგვისტო პარასკევი
1970
ფასი 2 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს დადგენილება „საკვების წარმოების გადიდებისა და ხარისხის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ". დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტებისა და მინისტრთა საბჭოების, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, საკსოფლტექნიკის, ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა ყოველი ღონისძიებით ზრდიდნენ მეცხოველეობისათვის სრულფასოვანი და იაფი საკვების წარმოებას. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა საფურაჟე კულტურების მარცვლის წარმოებას მათი მოსავლიანობის გადიდებით, სიმინდის, სამარცვლე პარკოსნების, სოიისა და სხვა საფურაჟე კულტურების ნათესების გაფართოების გზით იმ რაიონებში, სადაც ამ კულტურების უხვი და მყარი მოსავალი მოჰყავთ.

ამ მიზნით საჭიროა თვითეულ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში შეიმუშაონ საკვები ბაზის განვითარების 1971-1975 წლების ორგანიზაციულ-ტექნიკური გეგმები, ამასთან გაითვალისწინონ მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისა და სახელმწიფო შესყიდვის, აგრეთვე პირუტყვისა და ფრინველის სულადობის შემდგომი გადიდება, საფურაჟე მარცვლეული და საკვები კულტურების მოსავლიანობის გადიდება, ბუნებრივი საკვების სავარგულთა მელიორაცია, სარწყავი და ამოშრობილი მიწების ყველაზე ეფექტიანი გამოყენება საკვები კულტურების მოყვანისათვის, კულტურული საძოვრების შექმნა, მინერალური და სხვა ადგილობრივი ორგანული სასუქების გამოყენების გადიდება, საკვების სავარგულებში ეროზიასაწინააღმდეგო და სხვა ღონისძიებათა სისტემის განხორციელება, ამასთან მხედველობაში იქონიონ საკვებზე მეცხოველეობის მოთხოვნილებების სრული დაკმაყოფილება, აგრეთვე თვითეულ მეურნეობაში (ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით) შექმნან უხეში, წვნიანი და კონცენტრირებული საკვების საჭირო სადაზღვევო და გარდამავალი ფონდები.

საკვების წარმოების გადიდების ღონისძიებათა შემუშავების დროს მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალურმა კომიტეტებმა და მინისტრთა საბჭოებმა, ადგილობრივმა პარტიულმა, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოებმა უნდა გაითვალისწინონ არა მარტო საზოგადოებრივი მეცხოველეობის მოთხოვნილებანი საკვებზე, არამედ საკვებითა და საძოვრებით იმ პირუტყვის უზრუნველყოფა, რომელიც კოლმეურნეთა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაკთა პირადი საკუთრებაა, ქალაქებსა და მუშათა დაბებში მცხოვრები მოქალაქეები, რომლებსაც პირუტყვი ჰყავთ, უზრუნველყონ საძოვრებით, აგრეთვე სახელმწიფო მარაგის მიწებზე, სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწებსა და უბნებზე, რომლებსაც არ იყენებენ კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები, მისცენ ფართობები თივის დასამზადებლად.

სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, საკსოფლტექნიკასა და მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს დაევალათ 1971-1975 წლებში: შექმნან მაღალპროდუქტიული მდელოები და საძოვრები 13,43 მილიონ ჰექტარ ფართობზე (მათ შორის სულ ცოტა 8 მილიონ ჰექტარზე მდელოებისა და საძოვრების ძირეული გაუმჯობესების გზით) და 4,5 მილიონ ჰექტარზე მოაწყონ შემოღობილი კულტურული საძოვრები, მათ შორის მორწყული 0,7 მილიონ ჰექტარზე (აქედან 0,4 მილიონ ჰექტარზე კოლმეურნეობათა სახსრებით);

განახორციელონ სეზონური საძოვრების კომპლექსური მიწათმოწყობა 41 მილიონ ჰექტარზე, სათიბებისა და საძოვრების ლიმანური რწყვა 600 ათას ჰექტარზე, აქედან 300 ათას ჰექტარზე კოლმეურნეობათა სახსრებით, საძოვრების გაწყლიერება 41,2 მილიონ ჰექტარზე და დასარწყულებელ ნაგებობათა რეკონსტრუქცია წინათ გაწყლიერებულ საძოვრებზე 32,8 მილიონ ჰექტარზე.

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს სისტემის საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, ხოლო იქ, სადაც არ არის სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს სისტემის საწარმოები და ორგანიზაციები, — საკსოფლტექნიკის სისტემის მექანიზებულ რაზმებსა და სადგურებს დაავალა კომპლექსურ სამუშაოთა განხორციელება მაღალპროდუქტიული მდელოებისა და საძოვრების შექმნისათვის და კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან ხელშეკრულებით სამუშაოების წარმოება შემოღობილი კულტურული საძოვრების მოსაწყობად.

იმ სამუშაოთა მოცულობას, რომლებიც უნდა შესრულდეს ხელშეკრულებათა შესაბამისად როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით, ისე საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების სახსრებით, ყოველწლიურად განსაზღვრავენ მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოები სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროსთან და საკსოფლტექნიკასთან შეთანხმებით.

მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს წინადადება მიეცათ ყოველწლიურად გამოუყონ ზემოაღნიშნულ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს მდელოებისა და საძოვრების ბალახების თესლი, მინერალური სასუქები და კირიანი მასალები სამუშაოთა დადგენილი მოცულობის შესაბამისად.

დადგენილია, რომ საიჯარო სამუშაოთა გეგმებში შეიტანონ მაღალპროდუქტიული მდელოების, საძოვრების შექმნისა და შემოღობილი კულტურული საძოვრების მოწყობის ის სამუშაოები, რომლებსაც ასრულებენ სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს სისტემისა და საკსოფლტექნიკის ორგანიზაციები.

მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს და სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წინადადება მიეცათ უზრუნველყონ საკვების დამზადებისა და შენახვის პროგრესული მეთოდების დანერგვა, რათა 1975 წელს ნათესი თივის დამზადების მოცულობა გაზარდონ 5 მილიონ ტონამდე, თივის დაწნეხვა 15 მილიონი ჰექტარი ფართობიდან, თივის საბოლოო გახმობა აქტიური ვენტილირების მეთოდით 6 მილიონ ტონამდე, ბალახის ფქვილის წარმოება 1,5 მილიონ ტონამდე, კომბინირებული საკვების მრეწველობისათვის გრანულირებული სტაბილიზებული ბალახის ფხვნილის მიწოდება — 1 მილიონ ტონამდე.

სატრაქტორო და სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის სამინისტრო, სამშენებლო, საგზაო და კომუნალური მანქანათმშენებლობის სამინისტრო, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტრო და საკსოფლტექნიკა ვალდებული არიან 1970 წელს შეადგინონ იმ მანქანების სია და კონსტრუქციების დამუშავებისა და სერიული წარმოების დაწყების ვადები, რომლებიც საჭიროა კულტურული სათიბებისა და საძოვრების შექმნის სამუშაოთა მექანიზაციისა და საკვები კულტურების მოვლა-მოყვანისა და უხეში და წვნიანი საკვების დამზადების სამუშაოთა კომპლექსური მექანიზაციისათვის.

ადგილობრივი საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები, კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები მოვალენი არიან უზრუნველყონ პარკოსანი და თავთავიანი მრავალწლიანი და ერთწლიანი ბალახების თესლის იმ რაოდენობით მოყვანა, რაც საჭიროა საერთო საკავშირო ფონდში ბალახების თესლის მიწოდებისათვის, მინდვრის ბალახების თესვისა და მაღალპროდუქტიული მდელოებისა და საძოვრების შექმნის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის, ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ადგილობრივი, ყველაზე მოსავლიანი გვალვამედეგი და ყინვამედეგი ჯიშების ბალახების გავრცელებას.

მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებსა და სსრ კავშირის სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს დაევალათ სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან და სსრ კავშირის დამზადების სამინისტროსთან შეთანხმებით 1972-1974 წლებში ააშენონ 180 თესლსაწმენდ-საშრობი ნაკადური ხაზი და მრავალწლიანი ბალახების თესლის დამმუშავებელი ქარხანა და მათი საწყობები.

სკოლას — საყოველთაო ზრუნვა!

უკეთ რომ აღვზარდოთ ნორჩი თაობა, მოსწავლე ახალგაზრდობა, მივცეთ მას ეპოქისათვის შესაფერისი ცოდნა, ჩავუნერგოთ ქცევის, შრომის ჩვევები, ყველა საუკეთესო ადამიანური თვისებები და ცხოვრებისათვის მოვამზადოთ ისინი, — უპირველესი როლი სკოლას აკისრია. აღზრდის ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეში სკოლა და მისი კოლექტივი ბევრად დამოკიდებული არიან მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზაზე, იმაზე, თუ შრომის როგორი პირობები ექნებათ. სწორედ ამიტომ არის ახლა უმთავრესი ყურადღება გადატანილი ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებაზე.

დღეს არ მოიპოვება რესპუბლიკაში ისეთი ქალაქი, დაბა, სოფელი, რომ გაჩაღებული არ იყოს სასკოლო მშენებლობა, რემონტი, სასკოლო ეზოების და ნაკვეთების კეთილმოწყობა, სასკოლო სახელოსნოების, კაბინეტ-ლაბორატორიების გამართვა, ინვენტარის მიზიდვა, სახელმძღვანელოებისა და სასწავლო ნივთების მიყიდვა მოსწავლეებისათვის. მაგრამ ყველაზე თვალსაჩინოა, საქვეყნოდ დასანახავია სასკოლო ხარაჩოები, გამალებული მშენებლობა. ეს ბუნებრივიც არის. სექტემბერი კარზეა მომდგარი. მტკიცე გრაფიკით 62 ახალი სკოლაა საექსპლოატაციოდ გადასაცემი 22 ათასი მოსწავლე ელის ამ ახალ სკოლებს.

რესპუბლიკის მშენებლებმა მრავალი ახალი სასკოლო შენობით გაახარეს მოსწავლეთა და მასწავლებელთა, მშობელთა გული. მათ კიდევ დიდი და დაუცხრომელი მუშაობა ელით. შენდება და აშენებულია სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა 30 დაწესებულება, სკოლა-ინტერნატების საძინებელი კორპუსები, მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლები. ფართოდ არის გაჩაღებული არსებული სასკოლო შენობების გაფართოება, გაცხოველებით მიმდინარეობს მიშენების სამუშაოები; საქართველოში თანმიმდევრულად და განუხრელად ხორციელდება სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1966 წლის 10 ნოემბრის დადგენილება „საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის გაუმჯობესების ზომების შესახებ". ეს ნათლად ჩანს იმ წარმატებებში, რაც მოპოვებულია მოსწავლეთა სწავლა-აღზრდის გაუმჯობესების, საყოველთაო ათწლიან სწავლებაზე გადასვლისა და სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცების საქმეში. ყველაფერი კეთდება იმისათვის, რომ ჩვენს სკოლებში უახლოეს ხანში შეიქმნას ერთ ცვლად მეცადინეობის პირობები.

სასკოლო მშენებლობაში დიდია საზოგადოებრიობის როლი. რესპუბლიკაში დიდია საინიციატივო მშენებლობის ხვედრითი წონა. უკანასკნელ 15 წელიწადში კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სამრეწველო საწარმოთა სახსრებით აშენებულ სკოლებში ათეულ ათასობით ბავშვი სწავლობს, ხოლო თუ ამას მივუმატებთ უახლოეს სამ წელიწადში ამ სახით ასაშენებელ სასკოლო შენობებს, მაშინ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ მალე თითქმის ასი ათასს მიაღწევს მოსწავლეთა ადგილები, რომლებიც შეჰქმნეს საინიციატივო მშენებლობათა კოლექტივებმა. პარტიისა და მთავრობის შეუნელებელი ყურადღებითა და მხარდაჭერით აღფრთოვანებული მშენებლები ძალასა და ენერგიას არ იშურებენ იმისათვის, რომ ღირსეული მაჩვენებლებით შეხვდნენ მომავალ ღირსსახსოვარ მოვლენებს — სკკპ XXIV ყრილობას, საბჭოთა საქართველოსა და რესპუბლიკის კომპარტიის სახელოვან ნახევარსაუკუნოვან იუბილეს.

ცხადია, ამ საერთო წარმატებების ფონზე უფრო მკვეთრად მოჩანს ზოგიერთი ხარვეზი სასკოლო მშენებლობის ფრონტზე. რედაქციას მოსდის საგუშაგოთა და კორესპონდენტთა სიგნალები იმის შესახებ, რომ ზოგან მშენებლობაზე ჯერ კიდევ გამოყენებული არ არის მთელი ძალები. მშენებლობები ვერ მარაგდებიან საჭირო მასალებით, არასაკმაოდ არის ორგანიზებული მუშახელის და სამშენებლო ტექნიკის გამოყენება. წელს 1 სექტემბრამდე საექსპლოატაციოდ გადასაცემი შენობების დროულად დამთავრებისათვის მთელი ძალების დარაზმვის საბაბით, მინელებული ან ზოგან სავსებით შეწყვეტილია მუშაობა გარდამავალ მშენებლობებზე. მაგალითად, ემდურებიან „საქკვებმშენტრესტის" წინანდლის № 3 სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს (უფროსი ამხ. უ. ჯავახიშვილი) ლაფანყურის საშუალო სკოლისა და ყარაჯალის ბაგა-ბაღის მშენებლობათა გაჭიანურების გამო. თელავსა და იყალთოში დამთავრებულ ბაგა-ბაღებში მემონტაჟეები აჭიანურებენ სანტექნიკური კვანძების სამუშაოებს. ხუთი წელია ჭიანურდება სამხრეთ ოსეთში სოფელ ქსუისის სასკოლო შენობის გაფართოების სამუშაოები, რომელიც სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს აქვს დაკისრებული. სოფელი ეჭვს გამოთქვამს, რომ აღებული ტემპით მოხერხდეს სკოლის ძირითადი კორპუსისათვის დაგეგმილი 16 საკლასო ოთახის მიშენება, რომ იქ პირველ სექტემბერს შეიძლებოდეს სწავლის დაწყება. მეტად ჩამორჩება სამონტაჟო სამუშაოები მრავალ სამშენებლო ობიექტზე.

მთელი რიგი ობიექტები მოითხოვს მშენებლობის გაძლიერებულ ტემპებს, ცხადია, ისე, რომ ამან ხარისხზე ცუდად არ იმოქმედოს. საჭიროა ჩამორჩენილ უბნებზე მოეწყოს მშენებელთა ორ ცვლად მუშაობა. ეს კი მოითხოვს მშენებლობათა საშენი მასალებით, მუშახელით, მექანიზმებითა და ტრანსპორტით უზრუნველყოფას.

როდესაც ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებაზე ვლაპარაკობთ, უმთავრესთან — მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებასთან ერთად სხვა არანაკლებ მნიშვნელოვანი სამუშაოებიც უნდა ვიგულისხმოთ. ეს არის სკოლების ყოველმხრივ მომზადება. ეს შეეხება პედაგოგიური კადრებით, სახელმძღვანელოებით, პროგრამებით, თვალსაჩინოებით, ყველა იმ დიდმნიშვნელოვანი ატრიბუტით სკოლების უზრუნველყოფას, ურომლისოდაც ძნელია წარმოვიდგინოთ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის იმ დონეზე აყვანა, რომელზეც პარტია და მთავრობა მიგვითითებენ, რომელსაც ცხოვრება გვიჩვენებს.

განუხრელად უნდა განხორციელდეს საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონი, როგორც ერთ-ერთი უპირველესი საფუძველი საყოველთაო ათწლიან სწავლებაზე გადასვლისა. არც ერთი ბავშვი სკოლის გარეთ! — ასეთი უნდა იყოს ჩვენი დევიზი.

პარტია და მთავრობა დიდ ყურადღებას აქცევენ მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს სკოლებს, რის შედეგადაც ამაღლდა მოსწავლე ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის დონე, შემცირდა მოსწავლეთა დენადობა და სკოლიდან გასვლა. განმტკიცდა საღამოს სკოლების კავშირი საწარმო-დაწესებულებებთან, გაუმჯობესდა მათი მატერიალური ბაზა. სკოლები ძირითადად უზრუნველყოფილი არიან სასწავლო გეგმებითა და პროგრამებით. მიუხედავად აღნიშნულისა, საღამოს სკოლების მუშაობაში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს არსებით ნაკლოვანებებს. 1969-1970 სასწავლო წელს მათ ვერ შეასრულეს კონტინგენტის სწავლებაში ჩაბმის სახალხო მეურნეობის გეგმა, მაშინ როცა საწარმო-დაწესებულებებში დასაქმებულ ახალგაზრდათა საგრძნობ ნაწილს არა აქვს რვა კლასისა და საშუალო განათლება. ბევრგან აკადემიური წარმატება არ აღემატება 40-50 პროცენტს, დიდია მეორეწლიან მოსწავლეთა რაოდენობა. ყოველივე ეს გათვალისწინებულ უნდა იქნას.

მასწავლებელთა ტრადიციულ აგვისტოს თათბირებზე იქნება მსჯელობა სწავლა-აღზრდის, სწავლების მრავალ საჭირბოროტო საკითხზე. ერთ-ერთი პირველი იქნება პრობლემა პედაგოგიური კვალიფიკაციის ამაღლებისა. ამას მოითხოვს სკოლების ახალ პროგრამებსა და სახელმძღვანელოებზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებანი.

ახალი სასწავლო წელი ახლოვდება. მას მრავალი რთული საზრუნავი მოაქვს ჩვენთვის ნორჩი თაობის, მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის სფეროში. ამიტომ ყოველმხრივ მომზადებული უნდა შევხვდეთ ამ ახალ სასწავლო წელს.

ჯილდო
თბილგვირაბმშენს

ლენინის ორდენოსანმა თბილგვირაბმშენის კოლექტივმა ხუთწლედის განვლილ პერიოდში არაერთი შრომითი გამარჯვება მოიპოვა, რისთვისაც მრავალჯერ დაიმსახურა საკავშირო და რესპუბლიკური გარდამავალი დროშები და პირველი ფულადი პრემიები.

მიმდინარე წელსაც, როცა რესპუბლიკა დიდი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობით ემზადება სკკპ XXIV ყრილობის, საბჭოთა საქართველოსა და საქართველოს კომპარტიის 50 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის, თბილგვირაბმშენის სახელოვანმა კოლექტივმა ახალი შრომითი წარმატება მოიპოვა. მშენებლებმა ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის მეორე კვარტალის სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმა დიდი გადაჭარბებით შეასრულეს, გაიმარჯვეს სოციალისტურ შეჯიბრებაში და დამსახურებულად მოიპოვეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშა.

გუშინ თბილისის მეტროპოლიტენის კლუბში გაიმართა საზეიმო კრება, რომელიც მიეძღვნა ამ საპატიო ჯილდოს გადაცემას.

კრების პრეზიდიუმში არიან საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი პ. როდიონოვი, თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე შ. ბუხრაშვილი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მშენებლობისა და საქალაქო მეურნეობის განყოფილების გამგე ი. ქადიშვილი, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი ი. შევარდნაძე, პარტიის პირველი მაისის რაიკომის პირველი მდივანი ბ. ბრიგალაშვილი, თბილგვირაბმშენისა და თბილისის მეტროპოლიტენის მუშაკები.

კრება გახსნა თბილგვირაბმშენის გაერთიანებული სამშენებლო კომიტეტის თავმჯდომარემ რ. კვერღელიძემ.

ტრიბუნაზეა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი პ. როდიონოვი. მან თბილგვირაბმშენის კოლექტივს გულთბილად მიულოცა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვება და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშა გადასცა თბილგვირაბმშენის უფროსს ვ. გოცირიძეს.

კრებაზე სიტყვები წარმოთქვეს თბილგვირაბმშენის უფროსმა ვ. გოცირიძემ, № 5 საგვირაბო რაზმის უფროსმა ა. ყურაშვილმა, გვირაბგამყვანთა ბრიგადირმა, სოციალისტური შრომის გმირმა ტ. ლიუბავსკიმ, № 212 სამშენებლო-სამონტაჟო მატარებლის მთავარმა ინჟინერმა ბ. ციმინტიამ, № 218 სამშენებლო-სამონტაჟო მატარებლის ზეინკალ-მემონტაჟეთა ბრიგადის ბრიგადირმა ა. დათაშვილმა, კომკავშირის კომიტეტის მდივანმა თ. მსუქნიშვილმა. მათ მშენებელთა კოლექტივის სახელით პირობა დადეს, რომ კიდევ უფრო გააძლიერებენ შრომის ტემპს და მოიპოვებენ ახალ-ახალ შრომით წარმატებებს.

კრებამ სკკპ XXIV ყრილობის, საბჭოთა საქართველოსა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის 50 წლისთავის აღსანიშნავად მიიღო ახალი გადიდებული ვალდებულებანი. ამ ვალდებულებებში გათვალისწინებულია, რომ თბილგვირაბმშენის კოლექტივი ვადამდე — 1970 წლის 1 დეკემბრისათვის შეასრულებს სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წლიურ გეგმას, 25 დეკემბრისათვის სამონტაჟოდ გადასცემს თბილისის მეტროპოლიტენის მესამე უბანს სადგურ „300 არაგველიდან" სადგურ „ნავთლუღამდე", ვადამდე გადასცემს საექსპლოატაციოდ სოფლის მეურნეობის მთელ რიგ მნიშვნელოვან ობიექტებს.

სურათზე: თბილისის მეტროპოლიტენის ელექტროდეპოს კომუნისტური შრომის დამკვრელები (მარცხნიდან) — ელექტრომონტიორები ვ. ილურიძე, ვ. სარუხანოვი და ცვლის ოსტატი ა. გოგოლაძე.

ფოტო ბ. ბრიგალაშვილისა.

ქართველ მაღაროელთა გამარჯვება

რესპუბლიკის მეშახტეები ჩაებნენ სკკპ XXIV ყრილობის, საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა და საქართველოს კომპარტიის შექმნის 50 წლისთავის აღსანიშნავ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და მნიშვნელოვან შრომით წარმატებებს აღწევენ. მოსკოვიდან მიღებულია ცნობა, რომ სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის საწარმოთა სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით მეორე კვარტალში მიღებული მაღალი საწარმოო მაჩვენებლებისათვის სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტროს კოლეგიისა და ქვანახშირის მრეწველობის მუშათა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებით **საქნახშირის კომბინატის კოლექტივს ზედიზედ მეექვსედ მიენიჭა** სამინისტროსა და პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა და პირველი ფულადი პრემია. (საქტაგი).

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერის პატივსაცემად

სსრ კავშირის მთავრობამ 12 აგვისტოს კრემლის დიდ სასახლეში სადილი გამართა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალური კანცლერის ვ. ბრანდტის პატივსაცემად.

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის მეთაურთან ერთად სადილზე იყვნენ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვ. შეელი და სხვა ოფიციალური პირები.

საბჭოთა კავშირის მხრივ სადილზე იყვნენ ა. ნ. კოსიგინი, დ. ს. პოლიანსკი, ა. ნ. შელეპინი, ბ. ნ. პონომარიოვი და სხვები.

სადილის დროს ა. ნ. კოსიგინმა და ვ. ბრანდტმა სიტყვები წარმოთქვეს.

დღევანდელი დღე, თქვა ა. ნ. **კოსიგინმა** სამახსოვრო დღე იქნება ორი ქვეყნის ურთიერთობაში. წარსულში ბევრი არ ყოფილა ისეთი მოვლენა, რომლებსაც საფუძველი მოეცა ჩვენი ქვეყნების მშვიდობიანი თანამშრომლობა მისაწვდომ, პრაქტიკულ მიზნად მიგვეჩნია, თუმცა, რა თქმა უნდა, ისტორიის გაკვეთილები და ორავე ქვეყნის ხალხების, ევროპის ხალხების საარსებო ინტერესები მოითხოვდნენ, რომ გადაგველახა დაბრკოლებანი ამ გზაზე. მრავალი წლის მანძილზე საერთაშორისო პოლიტიკურ ცხოვრებაში, დიდმნიშვნელოვანი პოლიტიკური პრობლემების გადაჭრისას საბჭოთა კავშირი და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა ხშირად მოწინააღმდეგე პოლუსებზე აღმოჩნდებოდნენ ხოლმე.

ხელმოწერილი ხელშეკრულება ხანგრძლივი, ზოგჯერ ძალიან რთული მოლაპარაკების შედეგია. მაგრამ შეგვიძლია გამოვთქვათ კმაყოფილება იმის გამო, რომ ორივე მხარეს უკან არ დაუხევია სიძნელეთა წინაშე, რომლებიც შეთანხმების გზაზე გვეღობებოდა, რადგან მიზანი, რომლისთვისაც მხარეები ილტვოდნენ, ამ მეცადინეობის ღირსია.

ჩვენ, განაცხადა ა. ნ. კოსიგინმა, უნდა განვახორციელოთ შემობრუნება საბჭოთა კავშირსა და ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთობაში. წარსულის გამოცდილებამ უნდა გვასწავლოს იმ სიკეთის დიდად დაფასება და სრულად გამოყენება, რომელიც მოაქვს თვითეულ მშვიდობიან დღეს და რომელსაც ამრავლებს სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობა. იმედი გვაქვს, რომ ხელშეკრულების დადებას მალე მოჰყვება სსრ კავშირსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის ურთიერთობის განვითარების პრაქტიკული ღონისძიებანი სხვადასხვა დარგში. საბჭოთა კავშირი ამისთვის მზად არის და ხელმძღვანელობს იმით, რომ მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპები სსრ კავშირსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის, ისევე, როგორც საერთოდ სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების ქვეყნებს შორის ურთიერთობის ერთადერთი გონივრული და პერსპექტიული საფუძველია.

(დასასრული მე-3 გვ.).

მოლაპარაკება კრემლში

13 აგვისტოს კრემლში გაგრძელდა მოლაპარაკება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ა. ნ. კოსიგინსა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალურ კანცლერს ვილი ბრანდტს შორის.

მოლაპარაკების დროს განიხილავდნენ ორივე მხარისათვის საინტერესო საკითხებს.

მოლაპარაკებაში მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვ. შეელი. (საქტაგი).

საბჭოთა კავშირ-ერაყის თანამშრომლობის ინტერესებისათვის

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა მთავრობის მოწვევით 1970 წლის 4-დან 12 აგვისტომდე საბჭოთა კავშირში ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა ერაყის რესპუბლიკის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობდა რევოლუციური სარდლობის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, ერაყის არაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის გენერალური მდივნის მოადგილე სადამ ჰუსეინი.

საბჭოთა კავშირ-ერაყის ერთობლივ კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ საუბრებისა და მოლაპარაკების დროს, რომლებმაც გულახდილობისა და ურთიერთგაგების ვითარებაში ჩაიარა, განიხილეს საბჭოთა კავშირსა და ერაყის რესპუბლიკას შორის სხვადასხვა დარგში თანამშრომლობის შემდგომი განვითარების საკითხები, აგრეთვე აზრები გაუზიარეს ერთმანეთს ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის გამო და ორივე ქვეყნისათვის საინტერესო სხვა აქტუალურ საერთაშორისო პრობლემებზე.

მხარეებმა კმაყოფილება გამოთქვეს ორ ქვეყანას შორის მეგობრული ურთიერთობისა და პოლიტიკურ, ეკონომიურ, სავაჭრო, კულტურულ და სხვა დარგებში თანამშრომლობის მდგომარეობის გამო, განსაკუთრებით უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში. მათ დაადასტურეს თავიანთი მისწრაფება და მზადყოფნა კვლავაც გააფართოონ და განამტკიცონ ყოველმხრივი თანამშრომლობა.

საბჭოთა კავშირში ერაყის რესპუბლიკის დელეგაციის ვიზიტი, აღნიშნულია კომუნიკეში, და აზრთა გულახდილი ურთიერთგაზიარება საკითხთა ფართო წრის გამო, როგორც მხარეებს მიაჩნიათ, ხელს შეუწყობს ორი ქვეყნის ურთიერთობისა და ნაყოფიერი თანამშრომლობის შემდგომ განვითარებასა და განმტკიცებას მათი ხალხებისა და მშვიდობის საქმის ინტერესებისათვის. (საქტაგი).

მოსკოვში ჩამოვიდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაცია

13 აგვისტოს მოსკოვში ჩამოვიდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. შიურერი. დელეგაცია აწარმოებს მოლაპარაკებას სსრ კავშირისა და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის 1971-1975 წლების სახალხო-სამეურნეო გეგმების კოორდინაციის საკითხებზე. (საქტაგი).

საუბარი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

13 აგვისტოს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი **მ. გოგიჩაიშვილი** ესაუბრა პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდის განყოფილების გამგეს **ბადეუშ ვრიმბიაკს**, პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ლოძის სავოევოდო საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს **ეჟი მუშინსკის**, პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მძიმე მრეწველობის განყოფილების გამგის მოადგილეს **ედვარდ კარელიუსს**, პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მუშათა მოძრაობის მოღვაწეთა საკითხების რეფერენტურის გამგეს **ალექსანდრე ნიჩიპორუკს** და პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის კრაკოვის საოლქო კომიტეტის საორგანიზაციო მდივანს **კაზიმეჟ ბარვაჩს**, რომლებიც საბჭოთა კავშირში არიან დასასვენებლად.

საუბრის დროს, რომელმაც გულითად, ამხანაგურ ვითარებაში ჩაიარა, **მ. გოგიჩაიშვილმა** სტუმრების თხოვნით გააცნო მათ სკკპ XXIV ყრილობისა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა და საქართველოს კომპარტიის შექმნის 50 წლისთავისათვის მზადებასთან დაკავშირებით რესპუბლიკის მშრომელთა წინაშე მდგომი ამოცანები.

საუბარში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე **დ. გოგოხია** და ამ განყოფილების გამგის მოადგილე **ზ. მებზევიშვილი**. (საქტაგი).

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერის პატივსაცემად

(დასასრული)

ორივე მთავრობამ, ხაზგასმით აღნიშნა ა. ნ. კოსიგინმა, იკისრა სერიოზული ვალდებულებანი და დიდი პასუხისმგებლობა თავიანთი ხალხებისა და მთელი ევროპის წინაშე. ამ ხელშეკრულებისადმი ერთგულება, მისი თანმიმდევრული განხორციელება უეჭველად გახდება ევროპის კონტინენტზე სტაბილურობისა და სიმშვიდის შენარჩუნების დიდმნიშვნელოვანი ელემენტი. ამ თვალსაზრისით სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობათა მიერ განხორციელებული აქტი განცალკევებით როდი დგას, იგი ერთ მწყობრში დგება სხვა ღონისძიებებთან, რომლებსაც ევროპის სახელმწიფოთა მთავრობები ახორციელებენ ევროპაში ვითარების გაჯანსაღებისა და უშიშროების საიმედო საფუძვლების შექმნისათვის.

უნდა აღინიშნოს, რომ ყოველივე ეს კარგად ესმით ევროპის და არა მარტო ევროპის პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ წრეებს, რომლებიც უდიდესი ყურადღებით ეკიდებიან ჩვენს მოლაპარაკებას. რა თქმა უნდა, ისმის არაკეთილმოსურნეთა ხმებიც. მაგრამ ეს იმათი ხმებია, ვისთვისაც უცხოა პოლიტიკური რეალიზმისა და ევროპის ხალხთა მშვიდობიანი მომავლისათვის ზრუნვის გრძნობა. ვისაც მართლაც სურს საერთაშორისო დაძაბულობის შენელება და მშვიდობა, არ შეიძლება არ აღიაროს, რომ ეს აქტი უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილებაა. არ გაგვიგია, რომ ვინმეს წამოეყენებინოს იმ საკითხთა სხვა, პრინციპულად ახალი, ევროპის უშიშროების საქმის ხელშემწყობი გადაწყვეტა, რომლებიც საბჭოთა კავშირსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის ხელშეკრულების საგანია.

დასასრულ ა. ნ. კოსიგინმა თქვა, დადებული ხელშეკრულება შეუძლებელი იქნებოდა, მომზადებული რომ არ ყოფილიყო ევროპის სინამდვილის მთელი განვითარებით, საერთაშორისო ურთიერთობის ბუნებრივი მიმდინარეობით. ხელშეკრულება თვით ცხოვრებით არის ნაკარნახევი, იგი შეესაბამება მშვიდობის ხანგრძლივ ინტერესებს.

მოლაპარაკებამ, რომელიც ამ ბოლო თვეებში მიმდინარეობდა, თქვა საპასუხო სიტყვაში ვ. ბრანდტმა, მეტი შედეგი მოგვცა, ვიდრე მხოლოდ ხელშეკრულების შემუშავებაა. მან შესაძლებლობა მისცა ჩვენს წარმომადგენლებს ერთმანეთისათვის გაეზიარებინათ აზრები, გაეგოთ ერთმანეთისა, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ პირველი ცდიდანვე ვერ შეთანხმდებოდნენ.

ვ. ბრანდტმა აღნიშნა, რომ, როცა პირველად დადგა ფეხი საბჭოთა კავშირის მიწაზე, შეგნებული ჰქონდა, რამდენად მძიმეა ის მოგონებანი, რამდენად ღრმაა ის ჭრილობები, რომლებიც დღემდე აქვთ ორივე სახელმწიფოსა და ხალხს, განსაკუთრებით საბჭოთა კავშირის ხალხს.

ვიცი, თქვა შემდეგ ფედერალურმა კანცლერმა, რომ ვარ ქვეყანაში, რომელსაც აქვს წარსულის განსაკუთრებული ხსოვნა, ისტორიის ხსოვნა, რომელსაც ვერავინ ვერ გააუქმებს და არავის არა აქვს უფლება უარყოს.

მიმაჩნია, თქვა შემდეგ ვ. ბრანდტმა, რომ ეს ხელშეკრულება შეჯამებაც არის და ახალი დასაწყისიც, რომელიც ჩვენს ორივე სახელმწიფოს საშუალებას მისცემს თვალი მიაპყრონ მომავალს, უკეთეს მომავალს. ხელშეკრულება გვათავისუფლებს წარსულის აჩრდილებისა და ტვირთისაგან. იგი გვაძლევს ახალი დასაწყისის შანსს.

საქმე, რომელიც აქ დაიწყო, მხოლოდ მაშინ დამთავრდება, როცა წვლილს შევიტანთ ევროპის ცენტრში დაძაბულობის ნამდვილი შენელების საქმეში. საქმე არასრული, დაუმთავრებელი იქნება, თუ არ ვიზრუნებთ იმისათვის, რომ არსად ევროპის ცენტრში აღარ წარმოიშვას დაძაბულობა, რომ ყველგან მივაღწიოთ დამაკმაყოფილებელ მოწესრიგებას. მოდით ერთად დავამთავროთ ეს საქმე.

ჩვენს შორის არსებულ უთანხმოებათა მიუხედავად, სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების მიუხედავად ჩვენს ქვეყნებს შეუძლიათ გახდნენ იმის მაგალითი, თუ როგორ უნდა ხორციელდებოდეს ამ რთულ მსოფლიოში მშვიდობიანი თანაარსებობა, რომელიც ვინმეს წინააღმდეგ კი არ იქნება მიმართული, არამედ სასარგებლო იქნება ყველასათვის, სასარგებლო იქნება ევროპის ყველა სახელმწიფოსა და ხალხისათვის.

შემდეგ ვ. ბრანდტმა გამოთქვა იმედი, რომ განკერძოებულობა წარსულს ჩაბარდა და ხელშეკრულების მეოხებით შეიძლება შეიქმნას ახალი ურთიერთგაგება, დაძლეულ იქნას ცრურწმენანი.

ა. ნ. კოსიგინისა და ვ. ბრანდტის სიტყვებს დამსწრენი ტაშით შეხვდნენ.

სადილმა მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა. (საქდესი).

სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ერთობლივი კომუნიკე

1970 წლის 11-13 აგვისტოს საბჭოთა კავშირში ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალური კანცლერი ვილი ბრანდტი, რომელიც მოსკოვში ჩამოვიდა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებით.

ხელშეკრულებას 12 აგვისტოს მოაწერეს ხელი საბჭოთა კავშირის სახელით — სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ნ. კოსიგინმა და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სახელით — ფედერალურმა კანცლერმა ვ. ბრანდტმა და საგარეო საქმეთა მინისტრმა ვ. შეელმა.

ვიზიტის დროს გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევისა და ვ. ბრანდტის საუბარი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ა. ნ. კოსიგინის მოლაპარაკება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის მეთაურთან.

საუბარი და მოლაპარაკება, ნათქვამია ერთობლივ კომუნიკეში, მიმდინარეობდა საქმიან ვითარებაში და სასარგებლო იყო ორივე მხარისათვის.

მხარეთა რწმენით, მათ მიერ დადებული ხელშეკრულება ხელსაყრელ პერსპექტივებს უსახავს სსრ კავშირსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის მშვიდობიანი თანამშრომლობის წარმატებით განვითარებას სხვადასხვა დარგში ორივე ქვეყნის ხალხთა საკეთილდღეოდ.

მხარეებმა გამოთქვეს რწმენა, რომ ხელშეკრულება ხელს შეუწყობს ევროპაში უშიშროების განმტკიცებას, აქ არსებულ პრობლემათა გადაჭრას, ევროპის ყველა სახელმწიფოს შორის მშვიდობიანი თანამშრომლობის მოწესრიგებას მათი სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების მიუხედავად. სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობები ხელს შეუწყობენ იმ ღონისძიებათა განხორციელებას, რომლებიც ამ მიზნებს ემსახურებიან.

მხარეებს შორის გაიმართა აგრეთვე აზრთა საფუძვლიანი ურთიერთგაზიარება თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობის მთელ რიგ აქტუალურ პრობლემებზე.

ორივე მთავრობამ გამოთქვა აზრი, რომ სასურველია გაგრძელდეს აზრთა გაზიარება ურთიერთსაინტერესო საკითხებზე, შესაბამის დონეზე.

კომუნიკეს დასასრულს აღნიშნულია, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალურმა კანცლერმა ვ. ბრანდტმა სთხოვა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ა. ნ. კოსიგინს საპასუხო ოფიციალური ვიზიტით ეწვიოს გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას. ა. ნ. კოსიგინი მადლობით დათანხმდა ამ მიწვევაზე. ვიზიტის დრო დამატებით დაზუსტდება დიპლომატიური არხების საშუალებით.

ვილი ბრანდტი მოსკოვიდან გაემგზავრა

13 აგვისტოს მოსკოვიდან გაემგზავრა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფედერალური კანცლერი **ვილი ბრანდტი**, რომელიც აქ ოფიციალური ვიზიტით იყო. მასთან ერთად გაემგზავრნენ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ვიცე-კანცლერი და საგარეო საქმეთა მინისტრი **ვ. შეელი** და სხვები.

ორი ქვეყნის სახელმწიფო ალმებით მორთულ ვნუკოვოს აეროდრომზე **ვ. ბრანდტისა** და მისი თანმხლები პირების გასაცილებლად მოვიდნენ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე **ა. ნ. კოსიგინი**, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი **ა. ა. გრომიკო** და სხვები. (საქდესი).

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი ცხოვრებაში

პარტიული კომიტეტების პლენუმებზე

ავამაღლოთ მიწის ეფექტურობა

პარტიამ სოფლის მეურნეობის მუშაკებს, მუშათა კლასს, მთელ საბჭოთა ხალხს ამოცანად დაუსახა გააუმჯობესონ მიწათმოქმედების კულტურა, აამაღლონ მიწის ეფექტურობა, მიაღწიონ პროდუქტების სიუხვეს.

მახარაძის რაიონის მშრომელებმა მოქმედების საბრძოლო პროგრამად მიიღეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1970 წლის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი, რომელთა განხორციელებას მიეძღვნა პარტიის რაიკომის პლენუმი. მოხსენებით „სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმების შედეგები და რაიონის პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები" — გამოვიდა პარტიის მახარაძის რაიკომის პირველი მდივანი ა. თოიძე.

როგორც მომხსენებელმა, ისე კამათის მონაწილე კომუნისტებმა აღნიშნეს, რომ ხუთწლედის განვლილ პერიოდში რაიონის მშრომელებმა მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწიეს. გადამეტებით შესრულდა ჩაის ფოთლის კრეფის ხუთწლიანი გეგმა, დამზადდა 220 ათას ტონაზე მეტი ხარისხოვანი ნედლეული ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 194.600 ტონისა. საშუალო მოსავლიანობა ჰექტარზე 500 კილოგრამით გაიზარდა და შარშან 5 ტონას მიაღწია.

პირველი გამოკვებით სრულდება აბრეშუმის პარკის დამზადების გეგმები. ხუთწლიანი გეგმა 112.5 პროცენტით იქნა განაღდებული.

ამაღლდა ერთწლიანი კულტურების მოსავლიანობა, გადამეტებით შესრულდა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სახელმწიფოსათვის მიყიდვის დავალებანი.

რაიონის ყველა საზოგადოებრივი მეურნეობა რენტაბელურია, გაიზარდა კოლმეურნეთა და მუშათა შრომის ანაზღაურება.

ყოველივე ამასთან ერთად პლენუმმა ხაზი გაუსვა სოფლის მეურნეობის განვითარებაში არსებულ ნაკლოვანებებს. აღინიშნა, რომ ზოგიერთ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში დაბალია მიწათმოქმედების კულტურა, სუსტია შრომის დისციპლინა, მოუწესრიგებელია აღრიცხვა. ზოგან სათანადო ყურადღება არ ექცევა ჩაის ფოთლის მექანიზებულ კრეფას და მექანიზატორთა კადრების მომზადებას.

ყველაფერი რიგზე როდია ჩაის ფოთლის გადამუშავების საქმეში. მთელ რიგ კოლმეურნეობებს წლების მანძილზე არ შეუსრულებიათ ციტრუსოვანთა ნაყოფის დამზადების გეგმები. არასაკმაო ყურადღება ექცევა მეხილეობის, მევენახეობისა და მებოსტნეობის განვითარებას.

პლენუმმა განსაკუთრებით გაამახვილა ყურადღება მიწის რაციონალურად გამოყენების, მიწის კანონისა და მიწათსარგებლობის წესების დაცვის საკითხებზე. აღინიშნა, რომ ცალკეულ კოლმეურნეობებში ეფექტურად არ იყენებენ სახნავ მიწებს, რის გამოც ადგილი აქვს როგორც ნათესი ფართობის, ისე მოსავლიანობის შემცირებას. ზოგან სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ მიწათსარგებლობის წესების სწორად გატარებას. კოლმეურნეობებში არ ზრუნავენ პირუტყვის ჯიშობრივი შემადგენლობის გაუმჯობესებისა და მტკიცე საკვები ბაზის შექმნისათვის.

პლენუმმა მიიღო სათანადო დადგენილება, რომელშიც კონკრეტულ ღონისძიებებთან ერთად გამოთქმულია იმის რწმენა, რომ მახარაძის რაიონის მშრომელები ენერგიას არ დაიშურებენ, რათა წარმატებით განახორციელონ ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი, სახელოვანი შრომითი მაჩვენებლებით შეხვდნენ ღირსშესანიშნავ თარიღებს.

ა. გურგენიძე,
მახარაძის რაიონული გაზეთ „ლენინის დროშის" რედაქტორი.

მთავარია მოსავლიანობის ზრდა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმმა ჩვენი ქვეყნის სოფლის მეურნეობის განვითარების მთავარ პრობლემად დასახა მარცვლეულის წარმოების გადიდება. ეს კი მაღალი ამოცანების წინაშე აყენებს წითელწყაროელ კომუნისტებს, თვითეულ მშრომელს, რადგან რაიონი მარცვლეულის ყველაზე დიდი მწარმოებელია რესპუბლიკაში.

წითელწყაროს რაიონში მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება მომავალ ხუთწლედში აყვანილ უნდა იქნას 65.000 ტონამდე. ამ დონის მისაღწევად საჭიროა ხუთი წლის მანძილზე მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა თვითეულ ჰექტარზე გადიდდეს 25 ცენტნერამდე. ბევრი რამ არის დამოკიდებული მიწათმოქმედების კულტურის გაუმჯობესებაზე. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ნიადაგის ძირითადი დამუშავების — ხვნის ხარისხის გაუმჯობესებას. ჯერ კიდევ არის ფაქტები, როცა ცალკეული კოლმეურნეობები დაბალ მოსავალს იღებენ, თუმცა მათ საკმარისი რაოდენობით აქვთ მანქანები და სასუქები. ზოგან სუსტად იბრძვიან ქარისმიერი და წყლისმიერი ეროზიის წინააღმდეგ.

მიუხედავად არახელსაყრელი ამინდებისა, წელს რაიონის სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა გვალვის პირობებში თვითეულ ჰექტარზე მაინც მიიღეს 14.7 ცენტნერი საშემოდგომო თავთავიანი კულტურების მოსავალი და მთლიანად 35.000 ტონა მარცვლეული აწარმოეს.

მეცხოველეობის საკვები ბაზის განმტკიცებაში დიდმნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ქერისა და შვრიის, როგორც საფურაჟე კულტურების, წარმოების ზრდას. რაიონის მეურნეობებს საშუალება აქვთ მომავალ ხუთწლედში ქერის მოსავლიანობა ჰექტარზე 25 ცენტნერამდე გაზარდონ და ყოველწლიურად საშუალოდ 15 ათასი ტონა ქერი აწარმოონ.

ყოველივე ამის შესახებ გულახდილად ითქვა პარტიის რაიონული კომიტეტის პლენუმზე, რომელიც ამ დღეებში გაიმართა. მოხსენებით „სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის შედეგები და რაიონის პარტიული ორგანიზაციების ამოცანები" — გამოვიდა პარტიის წითელწყაროს რაიკომის პირველი მდივანი ა. გონაშვილი. პლენუმზე ადგილი დაეთმო ადამიანთა ინიციატივის განვითარების მძლავრი საშუალების — სოციალისტური შეჯიბრების უდიდეს მნიშვნელობას, რომელიც ფართოდ გაიშალა რაიონის სოფლის მეურნეობის მუშაკთა შორის.

უკანასკნელი წლების შედეგების მიხედვით სოფელ ზემო მაჩხაანს ლენინის ორდენოსან ჯაფარიძისა და გამარჯვების ჟდანოვის სახელობის კოლმეურნეობებს მიენიჭათ კომუნისტური შრომის კოლექტივების მაღალი წოდება. ასეთი საპატიო სახელი დაიმსახურა მეცხოველეობის 21 ფერმამ, 108 ბრიგადამ, ხოლო კომუნისტური შრომის დამკვრელის სახელს ატარებს 5.670 კოლმეურნე.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის მიერ სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობისათვის მიღებული დადგენილების შესრულებისათვის ყველა პირობა არსებობს. სოფლის პარტიული ორგანიზაციების, თვითეული ჩვენგანის გადაუდებელი ამოცანაა, — აღნიშნავდნენ მოკამათენი, — ფართოდ გავაჩაღოთ განმარტებითი, მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა, ყველა მშრომელს გავაცნოთ პლენუმის მასალები.

პლენუმზე სიტყვებით გამოვიდნენ ზემო მაჩხაანის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, სოციალისტური შრომის გმირი ნ. მამაიაშვილი, ჯაფარიძის კოლმეურნეობის პარტიული ორგანიზაციის მდივანი შ. ლეკიშვილი, ზემო ქედის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ა. კობაიძე, წითელწყაროს ხორცკომბინატის დირექტორი რ. გონაშვილი, არბოშიკის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე მ. ალადაშვილი და სხვები.

პლენუმმა მიიღო დადგენილება. მან აგრეთვე ერთსულოვნად მოიწონა საბჭოთა საქართველოსა და საქართველოს კომპარტიის 50 წლისთავის შესახვედრად რაიონის მშრომელთა მიერ ნაკისრი ვალდებულებები.

ვ. მჭედლიშვილი,
ვ. ასლამაზიშვილი.

სამხრეთ ოსეთის მინდვრებზე კვლავ გუგუნებენ კომბაინები, სახელმწიფო ბეღლებში ყოველდღიურად იგზავნება ასობით ტონა ხორბალი. განსაკუთრებით უხვი მოსავალია წელს ცხინვალის რაიონის ერედვის საბჭოთა მეურნეობაში. ერედველებმა უკვე დიდი გადაჭარბებით შეასრულეს სახელმწიფოსათვის მარცვლეულის მიყიდვის გეგმა.

მოსავლის აღებაში ერედველებს დაეხმარნენ გორელი მექანიზატორები, რომელთა შორის დაწინაურდნენ ძმები **დავით** და **მურთაზ ჩეგელიძეები** და **არჩილ ხოდელი**. ამ სურათზე აღბეჭდილია მოსავლის აღება ერედვის საბჭოთა მეურნეობაში.

ფოტო ლ. გუსოვისა. (საქდესის ფოტოქრონიკა).

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

რესპუბლიკის მდინარეებისა და წყალსატევების სიწმინდისათვის

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება რესპუბლიკის მდინარეებისა და წყალსატევების გაჭუჭყიანების თავიდან აცილების შესახებ. დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ სამრეწველო საწარმოები და ორგანიზაციები გარკვეულ ღონისძიებებს ახორციელებენ წყალსატევების გაჭუჭყიანების თავიდან აცილებისათვის, ჩამდინარე წყლების მოცულობის შემცირებისათვის, ახალი გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობისა და არსებული გამწმენდი ნაგებობების ექსპლოატაციის გაუმჯობესებისათვის. გაჭუჭყიანებისაგან წყალსატევების დაცვის ორთვიურმა საშუალება მოგვცა გაგვეუმჯობესებინა გამწმენდ ნაგებობათა მდგომარეობა და დაგვეჩქარებინა ახალ გამაუვნებელ მოწყობილობათა მშენებლობის ტემპი.

მაგრამ მთელი რიგი სამინისტროები, უწყებები, საწარმოები და ორგანიზაციები ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ ამ საქმეს და არ ახორციელებენ ღონისძიებებს გაჭუჭყიანებისაგან მდინარეებისა და წყალსატევების დაცვისათვის. ჭიანურდება ჩამდინარე წყლების ზოგიერთი გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა. მთლიანად რესპუბლიკაში სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო კანალიზაციის კაპიტალური მშენებლობისა და გამწმენდ ნაგებობათა მშენებლობის გეგმები შარშან არ შესრულებულა. ამის ძირითადი მიზეზია ის, რომ ჯეროვან კონტროლს არ უწევენ მშენებლობის მიმდინარეობას შემკვეთი საწარმოებისა და უწყებების ხელმძღვანელები და დამაკმაყოფილებელი არ არის სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა ორგანიზაცია.

რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებაში შემდეგ აღნიშნულია, რომ მსუბუქი მრეწველობის, კვების მრეწველობის, საავტომობილო ტრანსპორტის, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების, მშენებლობის სამინისტროები, რუსთავის ქიმიური კომბინატი, ჭიათურის მარგანეცისა და ტყვარჩელის ქვანახშირის ტრესტები, ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატი, მთელი რიგი სხვა უწყებანი და ორგანიზაციები დამაკმაყოფილებლად არ ასრულებენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ მიღებულ დადგენილებას რესპუბლიკის მდინარეებისა და წყალსატევების სისუფთავის უზრუნველყოფის შესახებ, ჯეროვან ღონისძიებებს არ ახორციელებენ ამ საქმეში წესრიგის დამყარებისათვის და კონტროლს არ უწევენ გამწმენდ ნაგებობათა მშენებლობას. რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ დაავალა ზემოთ ჩამოთვლილ სამინისტროებს, უწყებებსა და საწარმოებს გამოასწორონ შექმნილი მდგომარეობა, განახორციელონ საჭირო ზომები, რათა უთუოდ შეასრულონ 1970 წელს ამ მიმართულებით წინათ დასახული ყველა ღონისძიება.

წყლის რესურსების გამოყენებისა და დაცვის სახელმწიფო კომიტეტს წინადადება მიეცა 1970 წლის 1 აგვისტოდან 1 ოქტომბრამდე აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებთან, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომთან, ქალაქებისა და რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასკომებთან, რესპუბლიკურ სანეპიდსადგურთან და საქართველოს შავი ზღვისა და აუზების თევზის მარაგის დაცვის სამმართველოსთან ერთად მოაწყოს გაჭუჭყიანებისაგან წყალსატევების დაცვის ორთვიური. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დაავალა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს რადიომაუწყებლობისა და ტელევიზიის სახელმწიფო კომიტეტს, რესპუბლიკური, საქალაქო და რაიონული გაზეთების რედაქციებს ფართოდ გააშუქონ ორთვიურის მიმდინარეობა.

(საქდესი).

პირუტყვისათვის მთავარია საკვები

ჩვენი მიმოხილვა

მეცხოველეობის აღმავლობისათვის მთავარია საკვები. ამ საკითხზე პირველად როდია ლაპარაკი, მით უმეტეს, რომ წელს ჰირველი ამინდია. ზოგიერთ რაიონში ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეს ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ. ახალქალაქის რაიონში ხუთწლედის დამამთავრებელ წელს პირუტყვი ნორმალურად რომ გამოკვებონ, საჭიროა სულ მცირე 48.938 ტონა უხეში საკვები. ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს უკანასკნელი ცნობებით რაიონის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში დამზადებულია მხოლოდ 4.084 ტონა.

ასპინძის რაიონში გეგმით 10.325 ტონა უხეში საკვები უნდა დაამზადონ. ეს სამუშაო მხოლოდ 13 პროცენტით არის შესრულებული. დმანისელებმა იკისრეს პირუტყვისათვის მოიმარაგონ 32.258 ტონა უხეში საკვები. პირობის შესასრულებლად რაიონში ჯერ კიდევ ბევრი რამ უნდა გაკეთდეს, რადგან მომარაგებული აქვთ 3.792 ტონა უხეში საკვები, რაც გეგმის 12 პროცენტს შეადგენს.

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მშრომელები წელს დიდი ამოცანების წინაშე დგანან. მათ ევალიათ აიღონ და დაამზადონ 65.148 ტონა უხეში საკვები. როგორ მუშაობენ დავალების შესასრულებლად? არადამაკმაყოფილებლად. მათ პირუტყვისათვის მომარაგებული აქვთ ძალიან ცოტა საკვები, გეგმის 15 პროცენტი.

ბოგდანოვკის რაიონში პირუტყვისათვის გეგმით უნდა დაამზადონ 60.022 ტონა უხეში საკვები. ახლა რაიონში მხოლოდ მასობრივად შეუდგნენ აღნიშნული სამუშაოს შესრულებას. როგორც ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს უკანასკნელი ცნობებიდან ჩანს, ბოგდანოვკელები საკვების მომარაგებას არ ჩქარობენ. ეს სამუშაო მხოლოდ 1 პროცენტით აქვთ შესრულებული.

პირუტყვისათვის უხეში საკვების დამზადების საქმეში შედარებით დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ ლაგოდეხის რაიონის მშრომელები. მათ უკვე მოიმარაგეს 10.622 ტონა საკვები. ეს წლიური გეგმის 89 პროცენტს შეადგენს. ბეჯითად მუშაობენ აგრეთვე წითელწყაროს, სიღნაღის, ყვარლის, მარნეულის, ახმეტის, გარდაბნის, ხაშურის, ქარელის, გორის, საგარეჯოს, გურჯაანის, თელავის, ამბროლაურის რაიონები.

მაგრამ ასე არ ითქმის წალკის, ბორჯომის, კასპის, დუშეთის, თიანეთის, ყაზბეგის და სხვა რაიონების კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების შესახებ. მათ პირუტყვისათვის საკვების მომარაგების წლიური დავალება უმნიშვნელო პროცენტით აქვთ შესრულებული.

სულ რესპუბლიკაში წელს პირუტყვისათვის უხეში საკვები უნდა დამზადდეს 911.923 ტონა, დავალება შესრულებულია 22 პროცენტით.

სულ რესპუბლიკაში წელს სილოსი უნდა დამზადდეს 741.768 ტონა. ახლა დამზადებულია წლიური გეგმის მხოლოდ 4 პროცენტი.

ასპინძის რაიონის მშრომელთა პირობაა პირუტყვს მოუმზადონ 18 ათასი ტონა სილოსი. მათ დავალება უკვე 67 პროცენტით შეასრულეს.

რესპუბლიკაში ყველაზე მეტ სილოსს წითელწყაროს რაიონში ამზადებენ. აქ წელს 48.218 ტონა სილოსის მომარაგებისათვის იბრძვიან. ფაქტიურად აქვთ 9.866 ტონა სილოსი. მუშაობის ტემპი უნდა გააძლიერონ ახალქალაქის, ზესტაფონის, საჩხერის, წალკის, დმანისის, ბოგდანოვკის, ახალციხის, ადიგენის, ბორჯომის, გურჯაანის, სიღნაღის, ახმეტის, ყვარლისა და სხვა რაიონებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურმა ოლქმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკებმა.

რთვლისათვის ემზადებიან

თელავის რაიონის კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები შეუდგნენ რთვლისათვის მზადებას. კონდოლის კოლმეურნეობის ვენახებში მწიფდება ყურძენი. ახლა ყურადღება გამახვილებულია იმაზე, რომ რთველს მომზადებული შეხვდნენ. კონდოლელებს მზად აქვთ 2.000 ნახმარი გოდორი. მაგრამ ერთი ამდენის დაწვნას კიდევ ვარაუდობენ. ეს სამუშაო უკვე გაჩაღდა. ყოველდღიურად ათობით გოდორი იწვნება.

რთვლისათვის ემზადებიან მექანიზატორებიც. აწესრიგებენ ავტომანქანებს ყურძნის შეუფერხებლად გადაზიდვისათვის. მზად აქვთ ცხრა ცალი სპეციალური ძარა, რომლებითაც ერთბაშად 25-28 ტონა ყურძენს გადაიტანენ, კონდოლელებმა ვენახებში მისასვლელი გზების შეკეთება დაიწყეს.

ე. სარალიძე.

საბჭოთა კოოპერატორების VIII ყრილობა

სამომხმარებლო კოოპერაციის მრავალფეროვანი საქმიანობა ყოველმხრივ აისახა სსრ კავშირის ამ მასობრივი საზოგადოებრივი და სამეურნეო ორგანიზაციის წარგზავნილთა VIII ყრილობის დელეგატთა სიტყვებში. სამი დღეა მიმდინარეობს საქმიანი შეხვედრა კრემლის დიდ სასახლეში. 12 აგვისტოს დილის სხდომაზე დელეგატები განაგრძობდნენ ცენტროსოიუზის გამგეობის თავმჯდომარის ა. პ. კლიმოვისა და სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარის ლ. მ. ომელჩენკოს მოხსენებების განხილვას.

კამათის მონაწილეებმა აღძრეს მინდვრებისა და ფერმების მშრომელთა მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესების დიდმნიშვნელოვანი საკითხები. კოოპერატორთა უპირველესი საზრუნავია ვაჭრობის გაუმჯობესება სოფლად. ორატორები ერთსულოვნად გამოთქვამდნენ აზრს, რომ უახლოეს წლებში თვითმომსახურებაზე გადავიდეს ძირითადად ყველა უნივერმაღი, მაღაზია, რომლებიც საოჯახო და სხვა საქონლით ვაჭრობენ. ახლა კოოპერაციული ვაჭრობის ძირითადი მიმართულებაა ყოველი ღონისძიებით მივუახლოოთ მოსახლეობას ყოველდღიური მოთხოვნილების საქონლით ვაჭრობა და რთული ასორტიმენტის საქონელს თავი მოვუყაროთ სავაჭრო ცენტრებში, უნივერმაღებში, სპეციალიზებულ მაღაზიებში.

ყრილობის დელეგატებმა მხურვალედ მოიწონეს და ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებებს და აღნიშნეს, რომ უნდა განმტკიცდეს მხვნელ-მთესველებთან თანამეგობრობა, გამოინახოს ქვეყნის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ახალი ხელშემწყობი საშუალებანი, გაუმჯობესდეს მინდვრებისა და ფერმების მშრომელთა ცხოვრების პირობები, გარდაიქმნას მათი ყოფაცხოვრება.

კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების წარმოების ზრდამ საშუალება მისცა კოოპერატორებს მნიშვნელოვნად გაეზარდათ სოფლის მეურნეობის პროდუქტებისა და მეცხოველეობის ნედლეულის დამზადება. მაგალითად, ლატვიაში, დამზადების ბრუნვა ამ ბოლო ოთხ წელიწადში ერთი მესამედით გაიზარდა, ყაზახეთში კი უკვე შესრულდა 17 სახეობის პროდუქციისა და ნედლეულის წარმოების ხუთწლიანი გეგმა, დიდძალი პროდუქტები შესყიდულია დავალების გადამეტებით.

ყრილობის დელეგატებმა მოიწონეს ცენტროსოიუზის გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის მუშაობა; შეიტანეს კონკრეტული წინადადებანი ჩვენი ქვეყნის სამომხმარებლო კოოპერაციის საქმიანობის შემდგომი სრულყოფისათვის.

საბოლოო სიტყვა წარმოთქვა ცენტროსოიუზის გამგეობის თავმჯდომარემ ა. პ. კლიმოვმა.

ყრილობამ ერთსულოვნად მიიღო დადგენილება ცენტროსოიუზის გამგეობის საანგარიშო მოხსენების გამო და იმ ამოცანებზე, რომლებიც გამომდინარეობს სამომხმარებლო კოოპერაციის შემდგომი განვითარების შესახებ პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებებიდან. დადგენილებაში განსაზღვრულია კოოპერატორთა მუშაობის უახლოესი წლების პროგრამა. ყრილობამ მოუწოდა სამომხმარებლო კოოპერაციის ყველა მუშაკს აქტიურად ჩაებან სოციალისტურ შეჯიბრებაში ხუთწლედის წარმატებით დამთავრებისა და სკკპ XXIV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის.

ყრილობამ ზოგიერთი ცვლილება შეიტანა სამომხმარებლო კოოპერაციის ორგანიზაციების წესდებებში.

დელეგატები შეუდგნენ სსრ კავშირის სამომხმარებლო კოოპერაციის ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევას. (საქდესი).

სოფლის მეურნეობის მეცნიერების გადაუდებელი ამოცანები

საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სესია

მოსკოვი, 11 აგვისტო. (საქდესი). დღეს გაიხსნა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სესია, რომლის მუშაობაში მონაწილეობენ სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის მინისტრი ე. ე. ალექსეევსკი, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრი ვ. ვ. მაცკევიჩი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სრულიად საკავშირო გაერთიანება „საკსოფლტექნიკის" თავმჯდომარე ა. ა. ეჟევსკი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სატყეო მრეწველობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ი. ვორობიოვი, რუსეთის სფსრ სოფლის მეურნეობის მინისტრი ლ. ი. ფლორენტიევი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სამინისტროთა და ცენტრალურ უწყებათა პასუხისმგებელი მუშაკები.

მოხსენება — **„სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის შედეგები და სოფლის მეურნეობის მეცნიერების ამოცანები"** — გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა თ. დ. კულაკოვმა.

თავიანთ გამოსვლებში მეცნიერებმა აღნიშნეს, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარება განუყოფელია მეცნიერებისაგან. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმმა სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში მომუშავე მკვლევარებს დაუსახა ამოცანები, რომელთა მიზანია მიწათმოქმედების კიდევ უფრო სრულყოფილი სისტემის, სასოფლო-სამეურნეო კულტურის ახალი უხვმოსავლიანი ჯიშებისა და პირუტყვის ჯიშების, მცენარეთა დაცვის, განსაკუთრებით ბიოლოგიური საშუალებების შექმნა.

საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ა. ი. ბარაევმა თავისი გამოსვლა მიუძღვნა ყაზახეთსა და ციმბირში სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის ამაღლების პრობლემას.

უკრაინაში პირუტყვის ახალი ჯიშების შექმნის შესახებ სესიაზე ილაპარაკა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ი. ა. **დანილენკომ**. მან განაცხადა, რომ რესპუბლიკის სელექციონერები მუშაობენ ღორის ახალი ჯიშების გამოყვანაზე, რომლებიც 160-175 დღის განმავლობაში წონაში 100 კილოგრამს აღწევენ. ასეთი პირუტყვი უკვე ეყოლებათ უკრაინის მეურნეობებს 3-5 წლის შემდეგ.

სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის წარმოებაზე ილაპარაკა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა **ბ. ნ. ლისტოვმა**. მომავალ ხუთწლედში სოფლის მეურნეობა, აღნიშნა მან, მიიღებს 15 მილიარდი მანეთის სხვადასხვა ტექნიკას, ექვსი მილიარდი მანეთით მეტს, ვიდრე ამ მიზნებისათვის გამოყოფილი იყო მიმდინარე ხუთწლედში.

საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ციმბირის განყოფილების საქმიანობაზე ილაპარაკა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა **ი. ი. სინიაგინმა**. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ განყოფილების ყველა სამეცნიერო დაწესებულებაში განიხილეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენება და პლენუმის გადაწყვეტილებანი აგრონომებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სპეციალისტთა მონაწილეობით. გადავსინჯეთ 1971-1975 წლების გამოკვლევათა თემატიკური გეგმები. მათში შევიტანეთ არსებითი შესწორებანი.

კამათში მონაწილეობდნენ აგრეთვე საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები **ა. ი. ზალონცევი, გ. მ. ლოზა, ვ. ნ. რემესლო** და სხვები.

12 აგვისტოს მუშაობა დაამთავრა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სესიამ. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის შედეგებისა და სოფლის მეურნეობის მეცნიერების ამოცანათა შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივნის თ. დ. კულაკოვის მოხსენების განხილვაში მონაწილეობდნენ საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები **ნ. ფ. როსტოვცევი, ი. ს. რაზორჩევი**, აკადემიის პრეზიდენტი პ. პ. ლობანოვი და სხვები.

მიღებულ დადგენილებაში მეცნიერებმა მხურვალედ მოიწონეს და ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებებს და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებას „პარტიის მორიგი ამოცანები სოფლის მეურნეობის დარგში".

სესიის მონაწილეებს თავიანთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიაჩნიათ მთელი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად. დადგენილებაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა სამეცნიერო კვლევის ეფექტიანობის გადიდებას.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ სამეცნიერო დაწესებულებებმა მთავარი ყურადღება უნდა მიაქციონ იმ ძირითადი პრობლემების კვლევის განვითარებას, რომლებიც უზრუნველყოფენ ტექნიკურ პროგრესს სოფლის მეურნეობაში.

საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სესიამ მოუწოდა სოფლის მეურნეობის, წყალთა და სატყეო მეურნეობის დარგში მომუშავე ყველა მეცნიერს სკკპ XXIV ყრილობა აღნიშნონ ახალი მიღწევებით სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერების განვითარებაში, რათა სოფლის მშრომელებთან ერთად მიაღწიონ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების წარმოების შემდგომ აღმავლობას და ღირსეული წვლილი შეიტანონ ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის მშენებლობის საქმეში.

შემდეგ გაიმართა აკადემიის ნამდვილი წევრებისა და წევრ-კორესპონდენტების არჩევნები.

(საქდესი).

მსოფლიო დღე

დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა

ბონი, 12 აგვისტო. (საკდესი). სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულების ხელმოწერამ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ფართო წრეების დადებითი გამოხმაურება და მოწონება გამოიწვია. პრესამ გამოაქვეყნა საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგები, რომელიც ამას წინათ მოეწყო პრესის ფედერალური უწყების დავალებით. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის გამოკითხულ მოქალაქეთა 81 პროცენტმა მხარი დაუჭირა ხელშეკრულების დადებას. დასავლეთ გერმანიის რადიომ და ტელევიზიამ მოაწყვეს ხელშეკრულების ხელმოწერის ცერემონიის ტრანსლაცია კრემლიდან.

გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის გამგეობის წარმომადგენელმა შულცმა განაცხადა, რომ სოციალ-დემოკრატიული პარტია მიესალმება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის ხელშეკრულების ხელმოწერას. „მას მიაჩნია, რომ ხელშეკრულება გზას უხსნის ფედერაციული რესპუბლიკისა და საბჭოთა კავშირის ურთიერთობის გაუმჯობესებას".

გაზეთ „ნოიე-რაინ-ცაიტუნგის" პოლიტიკური მიმომხილველი ფედერსენი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ხელშეკრულება ქმნის „საქმიანი თანამშრომლობისა და ევროპაში დაძაბულობის შენელების" შესაძლებლობებს. გაზეთი „ფრანკფურტერ ალგემაინე", რომელიც გამოხატავს საქმიანი წრეების აზრს, ხელშეკრულების ხელმოწერას უკავშირებს იმედებს, რომ „გაფართოვდება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობა".

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უდიდესი — მეტალურგთა პროფკავშირის თავმჯდომარე ო. ბრენერი თავის განცხადებაში გამოთქვამს იმედს, რომ დადებული ხელშეკრულება ხელს შეუწყობს მშვიდობის უზრუნველყოფას.

საფრანგეთი უკვეთავს „მოსკვიჩს"

პარიზი, 12 აგვისტო. (საკდესი). საბჭოთა ავტომობილებმა „მოსკვიჩ-412"-მა ნამდვილი სენსაცია მოახდინეს ლონდონ-მეხიკოს რალის დროს, წერს საფრანგეთის გაზეთი „მძივი".

ამ მანქანებმა გააკვირვა ყველა, აღნიშნავს გაზეთი, რომელმაც დაბეჭდა „მოსკვიჩის" ფოტოსურათი და აღწერა მისი ტექნიკური მონაცემები. „მძივი" განსაკუთრებით აღნიშნავს საბჭოთა ავტომობილის გამძლეობას და აუწყებს თავის მკითხველებს, რომ საფრანგეთის „პოშის" ფირმამ უკვე გააკეთა განაცხადი საბჭოთა კავშირისაგან „მოსკვიჩების" დიდი პარტიის შესასყიდად.

◆

ინგლისი

ახალი მამხილებელი ცნობები

ლონდონი, 12 აგვისტო. (საკდესი). კორესპონდენტი ვ. ნიკიტინი გვატყობინებს:

სკანდალს, რომელიც გამოიწვია შეერთებული შტატების განზრახვამ ატლანტის ოკეანეში ჩაძიროს ნერვულ-პარალიზური გაზიანი კონტეინერები, ინგლისში მოჰყვა მთელი რიგი მამხილებელი ცნობები ინგლისის ხელისუფალთა მიერ ზღვების გაჭუჭყიანების შესახებ.

ამასთან დაკავშირებით ინგლისის თავდაცვის სამინისტრო იძულებული გახდა ეღიარებინა, რომ 1957 წლამდე ატლანტის ოკეანეში ჩაძირა კონტეინერები, რომლებიც შეიცავდნენ 200 ათას ტონაზე მეტ სხვადასხვა მომწამვლელ გაზს.

სავსებით შესაძლებელია, აღიარებს დღეს ლონდონის გაზეთი „დეილი ტელეგრაფი", რომ ბევრი ამ კონტეინერიდან გაზმა გამოჟონა და ამის შედეგად დაიღუპა უამრავი ფრინველი და ზღვის ცხოველი ირლანდიის ზღვაში გასული წლის დეკემბერში. როგორც ბიოლოგები აცხადებენ, სიდამწვრე დაღუპულ ცხოველთა ლეშზე ძალიან ჰგავს მდოგვის გაზით გამოწვეულ სიდამწვრეს.

ინგლისში კარგად ცნობილია აგრეთვე დელფინების უცნაური დაღუპვა კორნუელის ნახევარკუნძულის სანაპიროსთან, სადაც განლაგებულია თავდაცვის სამინისტროს საიდუმლო საწარმო, რომელიც ქმნის ქიმიურ მომწამვლელ ნივთიერებებს, მათ შორის ნერვულ-პარალიზური მოქმედების გაზებს. ამ ქარხნის წარმოების ნარჩენებს უშუალოდ ზღვაში უშვებენ.

ლონდონის პრესის ცნობებით, უშუალოდ ზღვაში მილსადენებით უშვებენ აგრეთვე ინგლისის ბევრი ატომური ელექტროსადგურის „მცირე რადიაქტიურობის" ნარჩენებს, ხოლო ინგლისის ატომური ენერგიის სამმართველოს ეკისრება პასუხისმგებლობა „საშუალო რადიაქტიურობის ნარჩენების ჩაძირვისათვის.

ყოველივე ამის შედეგად, როგორც ნათქვამია ინგლისის ბუნების გაჭუჭყიანების წინააღმდეგ მებრძოლი საზოგადოებრივი ორგანიზაციის მოხსენებაში, ინგლისის ბევრი მდინარე „ბიოლოგიურ უდაბნოდ" გადაიქცა. იგივე ემუქრება იმ ზღვებსაც, რომლებსაც ერთვიან ეს მდინარეები.

ეროვნული ინტერესების საზარალოდ

ლონდონი, 12 აგვისტო. (საკდესი). ამერიკის მონოპოლიათა საქმიანობა, რომლებმაც ფეხი მოიკიდეს ინგლისის ფარმაცევტიულ მრეწველობაში, სერიოზულ ზარალს აყენებს მის ეროვნულ ინტერესებს.

ამჟამად ბრიტანეთის კუნძულებზე წარმოებული მთელი მედიკამენტების დაახლოებით სამი მეოთხედი უცხოეთის, უმთავრესად ამერიკის ფირმებზე მოდის. გაზეთ „მორნინგ სტარის" მონაცემებით, ამერიკის კაპიტალი უდიდეს მოგებას იღებს ბრიტანეთის კუნძულებზე სხვადასხვა წამლის გაყიდვის შედეგად და ამ მოგების უდიდესი ნაწილი ხვდება ოკეანისგაღმა სეიფებში, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს ინგლისის საგადამხდელო ბალანსზე. გაზეთის აზრით, ეს თანხა შეადგენს სულ ცოტა 12 მილიონ გირვანქა სტერლინგს წელიწადში.

ინგლისის ხალხის ფართო მასების ინტერესები, წერს „მორნინგ სტარი", მოითხოვენ ამერიკის ფარმაცევტიულ საწარმოთა ნაციონალიზაციას, რაც ხელს შეუწყობდა ჩვენს ქვეყანაში ჯანმრთელობის დაცვის მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

ამერიკის შეერთებული შტატები

ვაშინგტონის „საჩოთირო ვალდებულებანი"

ვაშინგტონი, 13 აგვისტო. (საკდესი). ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობამ მიაღწია იმას, რომ მადრიდის რეჟიმისათვის ასობით მილიონი დოლარის სამხედრო დახმარებითა და „უშიშროების გარკვეული გარანტიების" მინიჭებით ესპანეთში შეენარჩუნებინა სამხედრო ბაზები, წერს გაზეთი „ვაშინგტონ პოსტი". განმარტავს რა ვაშინგტონსა და მადრიდს შორის ამასწინათ ხელმოწერილ ხელშეკრულებას, რომელიც ესპანეთში ამერიკის ბაზების თაობაზე შეთანხმების მოქმედების ვადას აგრძელებს, გაზეთი განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაპყრობს იმას, რომ „შეთანხმების თანახმად თვითეული მთავრობა მხარს დაუჭერს მეორე სახელმწიფოს თავდაცვით სისტემას".

რამდენადაც ამერიკის შეერთებულ შტატებს ამ კომიტეტში წარმოადგენს ნატოს გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალი, წერს „ვაშინგტონ პოსტი", მადრიდი მიაჩნია, რომ ამ კომიტეტის შექმნით იგი მიიღებს გარკვეულ გარანტიებს ჩრდილოეთ ატლანტიკის პაქტის მხრივ, რომლებსაც ვერ მიიღებდა ნატოს მონაწილე ქვეყნებისაგან უშუალოდ.

გაჭიანურების მიზეზი

ვაშინგტონი, 13 აგვისტო (საკდესი). მიუხედავად იმისა, რომ ჯერ კიდევ რვა თვის წინ პრეზიდენტმა რ. ნიქსონმა გამოაცხადა თავისი განზრახვა სენატში რატიფიკაციისათვის გაეგზავნა ჟენევის 1925 წლის ოქმი ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური ომის საშუალებათა გამოყენების აკრძალვის შესახებ, რომელსაც უკვე 84 სახელმწიფო აწერს ხელს, ეს დოკუმენტი ჯერაც არ მიუღიათ კონგრესში, განაცხადა სენატორმა კ. პელმა. ასეთი „გაჭიანურება", ხაზი გაუსვა სენატორმა, გამოწვეულია იმით, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ფართოდ იყენებს ვიეტნამში შხამქიმიკატებსა და სხვა ნივთიერებებს, რომლებიც აკრძალულია ჟენევის ოქმით.

საშიში ტრანსპორტი

ნიუ-იორკი, 12 აგვისტო. (საკდესი). **პენტაგონი უგულებელყოფს ფართო საზოგადოებრიობის პროტესტებს და იწყებს ნერვულ-პარალიზური გაზის დიდძალი რაოდენობის ჩაძირვას ატლანტის ოკეანის საერთაშორისო წყლებში ფლორიდის ნაპირებთან.**

როგორც ასოშიეიტიდ პრესის სააგენტო იუწყება, მომაკვდინებელი მომწამვლელი ნივთიერებებით დატვირთული ორი ეშელონიდან პირველი წუხელ ჩამოვიდა დანიშნულების პუნქტში — სანიპოინტში (ჩრდილოეთი კაროლინა). დღეს უნდა დაიწყოს 305 საშიში ბეტონის კონტეინერის ჩადატვირთვა, რომელიც პირველი ეშელონის 46 ვაგონით ჩამოიტანეს ანისტონის (ალაბამის შტატი) საარმიო არსენალიდან შემდეგ კი გემით ოკეანეში ჩაძირავენ.

მეორე ეშელონი, რომელიც კენტუკის შტატის ქალაქ რიჩმონდიდან მოდის და რომელზეც 113 ბეტონის „კუბოა", კვალდაკვალ მოჰყვება წინა ეშელონს.

მატარებლებს, რომელთა მოძრაობა დასაიდუმლოებულია, თან ახლავს გაძლიერებული დაცვა. თვითეული ეშელონის წინ მიდის მზვერავი მატარებელი, რომელზეც არიან შეიარაღებული ჯარისკაცები.

ჩრდილოეთ ირლანდია

ულტრების პროვოკაციები

ლონდონი, 12 აგვისტო. საკდესის კორესპონდენტი გ. ოსიპოვი გვატყობინებს:

შუაღამეს ჩრდილოეთ ირლანდიის ქალაქ ლონდონდერიში ქვემეხის გასროლამ აუწყა მოსახლეობას, რომ დაიწყო პროტესტანტული ზეიმი, რომელსაც უკიდურესი მემარჯვენე ელემენტები იყენებენ კათოლიკური მოსახლეობის წინააღმდეგ, სიძულვილისა და ძალადობის კამპანიის გასაჩაღებლად ოლსტერში სოციალური რეფორმების განხორციელების წინააღმდეგ. როგორც ჩრდილოეთ ირლანდიიდან იუწყებიან, პროტესტანტთა უბნებში მთელ ღამეს გიზგიზებდა ავედრითი კოცონები. ქუჩებში დადიოდნენ ქვებითა და ბოთლებით შეიარაღებული ვაჟბატონები, რომლებიც ცდილობდნენ პროვოკაციულად გამოეწვიათ შეტაკებანი.

ბელფასტში დიზრაელის ქუჩაზე მდებარე ერთ-ერთ პროტესტანტულ ეკლესიაში, იუწყება პრეს ასოციეიშენის სააგენტო, აღმოაჩინეს იარაღით და საბრძოლო მასალით სავსე ყუთი — „ულტრების" პროვოკაციული ზრახვების კიდევ ერთი დამამტკიცებელი საბუთი.

კრომსმეგლენში (არმის საგრაფო) ლილით ააფეთქეს ავტომობილი, რომელშიც ორი პოლიციელი იჯდა. ერთი პოლიციელი იქვე გარდაიცვალა, მეორე მძიმედ დაჭრილი — ჰოსპიტალში.

დღეს ლონდონდერის ქუჩები, სადაც 2 ათასი ინგლისელი ჯარისკაცი და 600 პოლიციელი გაიყვანეს, სამხედრო ბანაკს გვანან. გზაჯვარედინებზე ქვიშიანი ტომრების უკან ტყვიამფრქვევები დგას. საყრდენ პუნქტებად გადააქციეს ძირითადი გზების მისადგომები. ირლანდიის მოსაზღვრე რაიონებს პატრულობენ „ოლსტერის დაცვის პოლკის" ქვედანაყოფები, რომლებიც სანახევროდ შედგება დაშლილი „სპეციალური ძალების" წევრებისაგან.

პაკისტანის დამოუკიდებლობის 23 წლისთავი

ოცდასამი წლის წინათ შეიქმნა კიდევ ერთი დამოუკიდებელი სახელმწიფო — პაკისტანი. ბევრი რამ იყო გასაკეთებელი სახელმწიფოში. საჭირო იყო ინგლისელ კოლონიზატორთა ბატონობის მემკვიდრეობის — ეკონომიური ჩამორჩენილობის ლიკვიდაცია. წლების მანძილზე პაკისტანში იქმნებოდა სამრეწველო საწარმოები, ვითარდებოდა მრეწველობის ახალი დარგები და სოფლის მეურნეობა.

პაკისტანი ახორციელებს დამოუკიდებელ საგარეო პოლიტიკას, ავითარებს მეგობრულ ურთიერთობას სოციალისტურ ქვეყნებთან. უკანასკნელი შვიდი წლის განმავლობაში პაკისტანის ვაჭრობის მოცულობა ამ ქვეყნებთან ათჯერ და უფრო მეტად გაიზარდა. ვითარდება აგრეთვე კულტურული, მეცნიერული და სპორტული ურთიერთობა.

განსაკუთრებით დიდ ეკონომიურ დახმარებას უწევს პაკისტანს საბჭოთა კავშირი, რომლის დახმარებითაც პაკისტანში მიმდინარეობს ნავთობისა და გაზის გეოლოგიური დაზვერვა. საბჭოთა კავშირის დახმარებით პაკისტანში შენდება ელექტროსადგურები. სსრ კავშირიდან პაკისტანში იგზავნება სხვადასხვა მოწყობილობა, მანქანა-იარაღები, რაც დიდად უწყობს ხელს დამოუკიდებელი პაკისტანის ეკონომიურ აღმავლობას.

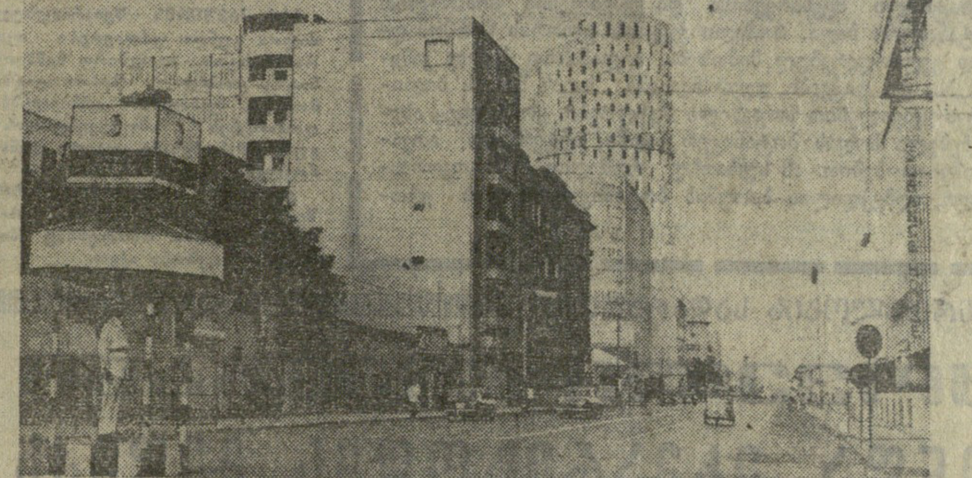

სურათებზე: (ზემოთ მარცხნივ) — პაკისტანელი მენავთობე ანვარ ალი საბჭოთა წარმოების საბურღი დაზგის პულტთან; (ქვემოთ) — ყარაჩის ერთ-ერთი ცენტრალური ქუჩა.

ფოტო ნ. ერმოშკინისა.
(ახალი ამბების სააგენტო).

ს. ჰუსეინის განცხადება

ბაღდადი, 13 აგვისტო. (საკდესი). **აქ მოსკოვიდან დაბრუნდა ერაყის რესპუბლიკის დელეგაცია, რომელიც საბჭოთა კავშირში იყო.** როგორც ერაყის საინფორმაციო სააგენტო იუწყება, დელეგაციის მეთაურმა ერაყის რევოლუციური სარდლობის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ სადამ ჰუსეინმა განაცხადა, მოსკოვის მოლაპარაკება წარმატებითი იყო. ეს მოლაპარაკება, რომელმაც გულითადობის ატმოსფეროში ჩაიარა, ეხებოდა, საერთოდ, სხვადასხვა საერთაშორისო პრობლემას და, კერძოდ, საბჭოთა კავშირ-ერაყის ურთიერთობას.

საბერძნეთი

საზოგადოებრივი აზრის ზეგავლენით

ათენი, 13 აგვისტო. (საკდესი). **საბერძნეთის მთავრობამ გადაწყვიტა უახლოესი ორი კვირის განმავლობაში გაათავისუფლოს ლაკის, პარფენის, ოროპოსისა და ალიკარნასოსის საკონცენტრაციო ბანაკებიდან 500 პოლიტიკური დემოკრატი პატიმარი.** უქმდება ალიკარნასოსის ქალთა ბანაკი, რომლის 22 პატიმარი გადაჰყავთ ოროპოსის ბანაკში.

ეს გადაწყვეტილება საბერძნეთის მთავრობამ მიიღო ქვეყნის დემოკრატიული საზოგადოებრიობისა და მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრის ზეგავლენით. მთელი მსოფლიოს მშვიდობისმოყვარე ადამიანებს არაერთხელ გამოუთქვამთ მტკიცე პროტესტი ბერძენ დემოკრატთა დაპატიმრებასა და არაადამიანურ პირობებთან დაკავშირებით, რომლებიც საკონცენტრაციო ბანაკებში შეუქმნა მათ სამხედრო დიქტატურის რეჟიმმა.

ძირითადი „დანაშაული" პატიმრებისა, რომლებიც წლობით იტანჯებოდნენ საკონცენტრაციო ბანაკებში, ის იყო, რომ იბრძოდნენ სამშობლოს თავისუფლებისათვის, არ უღალატეს დემოკრატიის იდეებს.

საბერძნეთის მთავრობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა პრესკონფერენციაზე აღიარა, რომ 500 დემოკრატი პატიმრის განთავისუფლების შემდეგაც საკონცენტრაციო ბანაკებში დარჩება სამხედრო დიქტატურის ახლანდელი რეჟიმის კიდევ 600 მოწინააღმდეგე, მათ შორის მემარცხენე მოძრაობის ბევრი თვალსაჩინო მოღვაწე. მათს დაუყოვნებლივ განთავისუფლებას დაბეჯითებით მოითხოვს ყველა, ვისთვისაც ძვირფასია პრინციპები, რომლებისათვისაც იბრძოდნენ და იბრძვიან ბერძენი ხალხის საუკეთესო შვილები.

ტელეტაიპის ლენტიდან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ფაქტები

ნდობის ვოტუმი

● რომი, 12 აგვისტო. (საკდესი). 348 ხმით 231-ის წინააღმდეგ (ერთმა თავი შეიკავა) იტალიის დეპუტატთა პარლამენტის პალატამ დღეს ნდობა გამოუცხადა ახალ „მემარცხენე ცენტრისტულ" მთავრობას, რომელსაც ქრისტიანი დემოკრატი ე. კოლომბო მეთაურობს. ნდობას მხარი დაუჭირეს „მემარცხენე ცენტრის" (ქრისტიანულ-დემოკრატიული პარტიის, სოციალისტური, უნიტარული სოციალისტური და რესპუბლიკური) პარტიების დეპუტატებმა და ტრენტინო-ალტო-ადიჯეს ოლქის წარმომადგენლებმა, წინააღმდეგი იყო ყველა დანარჩენი, მათ შორის იტალიის კომპარტია და პროლეტარული ერთობის სოციალისტური პარტია. ახალ მთავრობას ნდობა უნდა გამოუცხადოს აგრეთვე პარლამენტის მეორე პალატამ — სენატმაც, სადაც კამათი ნდობის საკითხზე დღეს დაიწყო.

ამერიკის შეერთებული შტატების მოსახლეობა

● ვაშინგტონი, 13 აგვისტო. (საკდესი). მიმდინარე წლის პირველი ივლისისათვის ამერიკის შეერთებული შტატების მოსახლეობა შეადგენდა 205.395.000. ამას იუწყება ამერიკის შეერთებული შტატების მოსახლეობის აღწერის ბიურო.

ქურდობასაც კი არ თაკილობენ

● ნიუ-იორკი, 13 აგვისტო. (საკდესი). ამერიკის საწარმოთა მფლობელები აშკარა თაღლითობასაც არ თაკილობენ მუშებისათვის ხელფასის გაცემის დროს. გაზეთი „კრისჩენ საიენს მონიტორი" წერს, რომ განუხრელად იზრდება იმ შემთხვევების რიცხვი, როცა მეწარმეები ხელფასს აკლებენ მუშებს. ამას წინათ მოეწყო გამოძიება, რომლის შედეგად ცნობილი გახდა, რომ 1938 წლიდან მეწარმეებმა მხოლოდ ხელფასის დაკლებით მუშებს მოპარეს ერთი მილიარდი დოლარი.

მეწარმეები ითვისებენ უდიდეს თანხებს იმის შედეგად, რომ არ იხდიან ხელფასის მინიმუმს, აგრეთვე სწორად არ ანაზღაურებენ ზეგანაკვეთურ შრომას, დისკრიმინაციას მიმართავენ ხანში შესული მუშების მიმართ და არღვევენ დებულებებს თანაბარი შრომისათვის თანაბარი ანაზღაურების შესახებ.

მკვლელობისა და ძარცვის სტატისტიკა

● ვაშინგტონი, 13 აგვისტო. (საკდესი). ძალადობის, დამნაშავეობისა და უკანონობის, მკვლელობისა და ძარცვის განუწყვეტელი ზრდის ქვეყნადაა წარმოდგენილი შეერთებული შტატები გამოძიების ფედერალური ბიუროს 1969 წლის მოხსენების მშრალ სტატისტიკურ მონაცემებში, რომელიც აქ გამოქვეყნდა. ამ წლის მანძილზე დამნაშავეობა 12 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო განვლილ ათწლეულში 148 პროცენტით.

პრაქტიკულად იარაღის უკონტროლო გაყიდვა და შენახვა ბევრ ამერიკელს სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. 1964 წლიდან დამნაშავეთა ტყვიით დაღუპულთა რიცხვი 80 პროცენტით გაიზარდა.

გამოძიების ფედერალური ბიუროს სტატისტიკა მოწმობს იმასაც, რომ ამჟამად ადამიანებს არ შეუძლიათ უშიშრად იგრძნონ თავი არა მარტო ქუჩაში, არამედ საკუთარ სახლშიც. გახშირდა ბინებზე თავდასხმა, გამვლელთა ძარცვა, გაუპატიურება.

გამოძიების ფედერალური ბიუროს მოხსენება გამოქვეყნდა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის დამნაშავეობის თავიდან აცილების კონგრესის წინ, რომელიც იაპონიის ქალაქ კიოტოში გაიხსნება. მასში მონაწილეობას მიიღებს ამერიკის დელეგაციაც.

იაპონია: საშიში კურსით

იაპონიას თეთრი სახლის ჩაუძირავ ავიამზიდს უწოდებენ, მაგრამ მისი ხალხის ცხოვრება, ამ ქვეყნის მესვეურთა პოლიტიკური კურსი უძრავი როდია.

ამომავალი მზის ქვეყნის მითოლოგიით ერთ-ერთი ღმერთი იძანაგი პირველი მოვლინებია ამ კუნძულებს და შეუქმნია იაპონელი ხალხი, ხოლო მის პირველ მბრძანებელს ძიმუს მისთვის მსოფლიო ბატონობა უანდერძებია. და აი საუკუნეთა მანძილზე ამ ქვეყნის მესვეურების წადილს „სასიცოცხლო სივრცის" მოპოვებისათვის ბევრი ჭირვარამი მოუტანია იაპონელი ხალხისათვის.

უბედურებათა კულმინაცია გახლდათ ხომალდ „მისურიზე" უსიტყვო კაპიტულაციაზე ხელის მოწერა, რომლითაც იაპონიამ დამარცხებულად ცნო თავი მეორე მსოფლიო ომში. მას აეკრძალა არმიის ყოლა და ჩამოერთვა კოლონიები.

მაგრამ გავიდა ისტორიულად არც თუ ისე დიდი დრო, და ეკონომიურად გაპარტახებული, განიარაღებული ქვეყანა კაპიტალისტური სამყაროს მეორე ინდუსტრიული სახელმწიფო გახდა. მრეწველობის მთელ რიგ დარგებში კი პირველობაც დაისაკუთრა.

რას უნდა მიეწეროს იაპონიის ეკონომიკის ასეთი წინსვლა?

რასაკვირველია, მიზეზები ბევრია. ჩვენ ზოგიერთ მათგანზე შევჩერდებით. მთავარი მიზეზი ის არის, რომ ომის შემდეგ კლასობრივმა სოლიდარობამ საშუალება არ მისცა ამერიკის იმპერიალიზმს მოესპო იაპონიის მონოპოლიები. პირიქით, ვაშინგტონის მმართველი წრეები ეკონომიურად დაეხმარნენ და ყოველმხრივ შეუწყეს ხელი დამარცხებულ მეტოქეს. შეერთებული შტატების ომისშემდგომი პერიოდის ეს კურსი განსაზღვრა ჩვენი პლანეტის ამ რაიონში გაჩაღებულმა ეროვნულ-განმათავისუფლებელმა მოძრაობამ. ქვეყნის ეკონომიური განვითარების პროცესში გადამწყვეტი როლი შეასრულა შინაგანმა ფაქტორებმა. მათ შორის აგრარულმა რეფორმამ, რომელმაც უმაგალითოდ გააფართოვა საშინაო ბაზარი. უშუალოდ ბიძგი ამ ეკონომიურ ზრდას მისცა სამხედრო ბუმმა, რომელიც დაკავშირებული იყო ამერიკის აგრესიასთან კორეაში. ამ ომის პერიოდში ამერიკამ იაპონიაში გაანაწილა „სპეციალური შეკვეთები", რომელთა საერთო ღირებულება 2,4 მილიარდ დოლარს შეადგენდა.

ეკონომიურად მომძლავრებული იაპონიის მონოპოლიები — ძაიბაცუ — ტრადიციულად სამხრეთისაკენ დაიძრნენ, რადგან სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიასა და მის მომიჯნავე რაიონებს თავიანთი ეკონომიური ზეგავლენის ბუნებრივ სფეროდ თვლიან.

„იაპონელები გააფთრებით უტევენ ევროპის ციხე-სიმაგრეს" — ასე წერდა ამას წინათ „ბიზნეს უიკი" (აშშ). მართლაც ტოკიო უნარიანად იყენებს წინააღმდეგობებს იმპერიალისტურ სახელმწიფოთა შორის და მკაცრ საკონკურენციო ბრძოლაში თავის ეკონომიურ პლაცდარმს დასავლეთ ევროპის ბაზრებზეც აფართოებს. 1968 წელს იაპონიას დასავლეთ ევროპის ქვეყნებთან აქტიური სავაჭრო ბალანსი ჰქონდა 300 მილიონი დოლარის ოდენობით, ექსპორტის საერთო ღირებულება კი 1,6 მილიარდ დოლარს შეადგენდა. ევროპის ზოგიერთ ქვეყანაში იაპონელი ბიზნესმენები ისე მომრავლდნენ, რომ დიუსელდორფს „რაინის იაპონიაც" კი შეარქვეს.

იაპონელები მარტო ვაჭრობით როდი კმაყოფილდებიან. მიუხედავად ევროპელთა სიფრთხილისა, იაპონური კონცერნები ყოველნაირად ცდილობენ გაადიდონ კაპიტალდაბანდებანი სამრეწველო საწარმოებში.

იაპონიის მონოპოლიების ექსპანსიონისტურ გეგმებში უკანასკნელი ადგილი როდი უჭირავს აფრიკას. ახლა სამხრეთი ამერიკა იკითხეთ — იაპონიის მრეწველობის პროდუქცია ამ კონტინენტის ქვეყნებშიც მტკიცედ დამკვიდრდა.

ხოლო თვით ამერიკა იაპონიის უდიდესი სავაჭრო პარტნიორია. იაპონიის ექსპორტის თითქმის ერთი მესამედი ამერიკის ბაზრებზე მოდის.

„ეკონომიურ გიგანტს" თავისი შესაფერისი თავდაცვა უნდა ჰქონდესო, ამბობენ კასუმიგასეკში (ტოკიოს პოლიტიკური ცენტრი). ორი ათეული წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც იაპონიის პარლამენტმა ამერიკის საოკუპაციო ხელისუფალთა თანხმობით მიიღო გადაწყვეტილება სარეზერვო პოლიციური კორპუსის შექმნის შესახებ. ამ გადაწყვეტილებიდან ოთხი წლის შემდეგ კი კონსტიტუციის მეცხრე მუხლის დარღვევის საფუძველზე შეიქმნა იაპონიის შეიარაღებული ძალები, რომლებსაც ოფიციალურად „თავდაცვის ძალები" უწოდეს. 1958 წლიდან იაპონია უკვე ახორციელებს თავის „სამხედრო პროგრამებს".

გარკვეული თავშეკავების შემდეგ იაპონიამ ხელი მოაწერა ატომური იარაღის გაუვრცელებლობის ხელშეკრულებას. მაგრამ ამ ხელმოწერასთან ახლავს შენიშვნებიც. იაპონიის მთავრობა იტოვებს ხელშეკრულებიდან გამოსვლის უფლებას, თუ კი იგი დარწმუნდება, რომ „ამ ხელშეკრულების შინაარსთან დაკავშირებით განსაკუთრებულმა ვითარებამ საფრთხის წინაშე დააყენა მისი ქვეყნის მაღალი ინტერესები". რასაკვირველია, ეს შენიშვნა იმ მემარჯვენე წრეების გავლენით ჩაიწერა, რომლებიც ატომურ იარაღზე ოცნებობენ. ხელშეკრულების რატიფიკაციამდე ორი წელი მაინც გაივლის... ვინ იცის, შეიძლება ამ დროში იაპონია „ატომური სახელმწიფო" გახდეს.

იაპონიის ეკონომიური აღორძინება და მილიტარიზმის გააქტიურება ძირითადად განაპირობა იაპონია-ამერიკის უშიშროების ხელშეკრულებამ. როგორც ცნობილია, ამ ხელშეკრულებას ათი წლის ვადა გაუვიდა მიმდინარე წლის 22 ივნისს და იგი ავტომატურად გაგრძელებულ იქნა. ამის საფუძველი მომზადდა შარშან ნოემბერში, როცა თეთრი სახლის პატრონმა და ოფიციალური ტოკიოს მეთაურმა ხელი მოაწერეს „ერთობლივ კომუნიკეს", რომელშიც უფრო მკაფიოდ გამოჩნდა ამერიკის სამხედრო ხროვის იმპერიალისტური მისწრაფების არსი. იაპონია კი ჟანდარმის თანაშემწე ხდება წყნარი ოკეანის აუზში. ამ დოკუმენტით ვაშინგტონი კისრულობს 1972 წელს იაპონიას დაუბრუნოს ოკუპირებული ოკინავა, სადაც კვლავ დარჩება აშშ-ის შეიარაღებული ძალების ბაზები.

ოპოზიციური პარტიები პარლამენტში, მსხვილი პროფკავშირული ცენტრები, რომლებიც ხუთ მილიონზე მეტ მშრომელს აერთიანებენ, ორასზე მეტი დარგობრივი, ასობით დემოკრატიული ორგანიზაცია, იაპონიის მთელი პროგრესული საზოგადოებრიობა წინააღუდგა ამ ანტიეროვნული ხელშეკრულების გაგრძელებას, რომელსაც შეუძლია იაპონია სერიოზულ სამხედრო ავანტიურაში ჩაბას. უკანასკნელ ორ-სამ წელიწადში მოსახლეობის 60-70 პროცენტმა უარი განაცხადა იაპონია-ამერიკის ამ ხელშეკრულებაზე. მიუხედავად ხელშეკრულების ავტომატური გახანგრძლივებისა, იაპონელი ხალხი განაგრძობს საპროტესტო დემონსტრაციებს მის წინააღმდეგ.

ეკონომიურმა პროგრესმა ოდნავაც ვერ შეანელა სოციალური წინააღმდეგობანი. მონოპოლიების ხელში კვლავ დაგროვდა დიდი სიმდიდრე, ათობით მილიონი მშრომელი წინანდებურად დამოკიდებულია მონოპოლისტური კაპიტალის ხელისუფლებაზე, „მარადიული აყვავების" ქვეყანა კაპიტალისტურ მსოფლიოში კვლავ მეოცე ადგილზეა ერთ სულ მოსახლეზე ეროვნული შემოსავლის ოდენობით.

იაპონიის კომპარტიამ თავის სამოქმედო პროგრამაში ეროვნულ ამოცანად დასახა ამერიკის იმპერიალიზმის ბატონობის მოსპობა, ნამდვილი დამოუკიდებლობის მიღწევა, ხოლო დემოკრატიულ ამოცანად — ერთი მუჭა იაპონელი მონოპოლისტების ბატონობის ლიკვიდაცია. კომპარტიის გავლენის უტყუარ მაგალითად შეიძლება დავასახელოთ გასული წლის დამლევს მოწყობილი საპარლამენტო არჩევნები, როცა კომპარტიამ 3 მილიონ 200 ათასი ხმა მიიღო.

იაპონიის ფართო საზოგადოებრიობაში პოპულარობით სარგებლობს გამოთქმა, „იაპონია რომ არ ყოფილიყო, ომი ვიეტნამში არ იქნებოდაო". ეს მიგვანიშნებს იმაზე, თუ რაოდენ დიდი ადგილი უჭირავს იაპონიას შეერთებული შტატების მთელ სამხედრო-სტრატეგიულ სისტემაში შორეულ აღმოსავლეთსა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში.

იაპონია, როგორც აზიაში ახალი როლისათვის მებრძოლი, ამერიკის ძირითადი მოკავშირეა. პრეზიდენტ ნიქსონის „გუამის დოქტრინის" შესაბამისად მას სწორედ ასეთი როლი განეკუთვნა.

ამ ბოლო წლებში იაპონიაში განსაკუთრებით გაძლიერდა ნაციონალისტური და რევანშისტული სულისკვეთება. ამას ხელი შეუწყო მთელმა რიგმა ობიექტურმა პირობებმა. სწრაფმა ეკონომიურმა აღმავლობამ წარმოშვა ეროვნული უპირატესობის გრძნობა, რაც საუკუნეების მანძილზე ინერგებოდა. ამერიკასთან დამოკიდებულების პოლიტიკა, სამხედრო ბაზების განლაგება იაპონიის ტერიტორიაზე ბუნებრივ საფუძველს ქმნის მასობრივი უკმაყოფილებისათვის. ამ გრძნობებს მთავრობა თავისებურად იყენებს. პრემიერ-მინისტრი ეისაკუ სატო „ეროვნული დამოუკიდებლობის მიღწევის აუცილებლობას" ქადაგებს. ამ ფრაზაში იაპონიის მმართველნი მთავარ მომენტად გულისხმობენ „დაკარგული ტერიტორიების", ესე იგი კურილის კუნძულების დაბრუნებას. საქმე იქამდე მიდის, რომ გეოგრაფიულ რუკაზე ამ კუნძულების სამხრეთ ნაწილს იაპონიის ტერიტორიის ნაწილად აღნიშნავენ.

თავშეუკავებელი გახდნენ უმაღლესი დონის ტოკიოელი პოლიტიკოსები და სამხედრო სტრატეგები. კიოდო ცუსინის გადმოცემით, იაპონიაში მიღებულია გადაწყვეტილება „გააქტიურონ მეცადინეობა იმ მიზნით, რომ მოაწესრიგონ ტერიტორიული დავა საბჭოთა კავშირთან". შარშან შემოდგომაზე გამოქვეყნებული ეროვნული თავდაცვის სამმართველოს ომისშემდგომი „თეთრი წიგნის" პროექტში ხაზგასმულია გამალებული შეიარაღების აუცილებლობა. პროექტი ამტკიცებს, რომ თითქოს არსებობს იაპონიისათვის პოტენციური საფრთხე მეზობელი ქვეყნებიდან, რომელთაც აქვთ „სამხედრო ძლიერების უპირატესობა". აქედან წარმოსდგება იდეა „დამოუკიდებელი თავდაცვის" შექმნისა მალაკის სრუტემდე, სადაც თითქოს გადის იაპონიის „საარსებო ხაზი", რომელსაც თურმე ემუქრება საფრთხე საბჭოთა კავშირის მხრივ.

იაპონიის კუნძულებზე მომრავლდნენ იაპონური რევანშიზმის „თეორეტიკოსებიც". ცნობილი პროფესორი კოტანი წერს: თუ იაპონიას სურს იარსებოს როგორც დიდმა სახელმწიფომ, აუცილებელია საერთოდ მივიღოთ მხედველობაში საბჭოთა კავშირთან წარმოშობილი უთანხმოება ამ რაიონში (იგულისხმება მალაკის სრუტის რაიონი). „მაინიტი დეილი ნიუსის" ფურცლებზე ვინმე იოსიტაკა ხორიუტიმ მოითხოვა გაერთიანდეს „აფრიკა-აზიის მესამე სამყარო", და უწინარეს ყოვლისა ინდოეთი, ინდონეზია და იაპონია, იმისათვის, რომ დავიბრუნოთ „ჩრდილოეთის ტერიტორიები", ხოლო ამასთან „გავათავისუფლოთ" „ირანის საქართველო", „თურქეთის კავკასია" და ბევრი სხვა მიწა, რომლებიც თითქოს საბჭოთა კავშირმა მიიტაცა.

როგორც იტყვიან, კომენტარი ზედმეტია. იაპონია ჩვენი მეზობელია. მისი მომავალი დამოკიდებულია საბჭოთა კავშირთან კეთილმეზობლურ ურთიერთობაზე. 1956 წლის ერთობლივი დეკლარაციის საფუძველზე ამ ორ ქვეყანას შორის ფართოვდება სავაჭრო ურთიერთობა, მტკიცდება მეცნიერთა კონტაქტები, კულტურული გაცვლა. შექმნილია საბჭოთა კავშირ-იაპონიისა და იაპონია-საბჭოთა კავშირის ეკონომიური კომიტეტები. ვითარდება ეგრეთ წოდებული „სანაპირო" ვაჭრობა, შეიქმნა რეგულარული საჰაერო მიმოსვლა მოსკოვი-ტოკიო და სხვ. საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპია მშვიდობიანი თანაარსებობა. მხოლოდ ამ მიმართულებით უნდა ისახებოდეს ამ ორი მეზობლის ურთიერთობის პერსპექტივები. იაპონელი ხალხის ეროვნული ინტერესები მოითხოვს ქვეყნის მშვიდობიანი განვითარების გზას.

იაპონიის მმართველი წრეებისათვის გასაგები უნდა იყოს, რომ იაპონიის სახელმწიფო საზღვრების საკითხი ისტორიამ გადაწყვიტა.

აზიაში მშვიდობის მიღწევა შეუძლებელია ნაციონალიზმისა და რევანშიზმის იდეებით, სამხედრო-აგრესიული ბლოკებით. აზიაში მშვიდობა გამეფდება მხოლოდ კოლექტიური უშიშროების სისტემის შექმნით. ეს იდეა აზიის ხალხებს შესთავაზა საბჭოთა კავშირმა. იგი ხალხთა უშიშროების, დამოუკიდებლობისა და მშვიდობის გარანტიაა.

ქ. კალანდაძე.

ტანზანია

სასამართლო პროცესი დარ-ეს-სალამში

დარ-ეს-სალამი, 12 აგვისტო. (საკდესი). **აქ გრძელდება პროცესი მთავრობის საწინააღმდეგო შეთქმულების მონაწილეთა საქმის გამო.** მოწმეთა ჩვენებანი ცხადყოფენ, რომ შეთქმულებაში უშუალოდ ჩარეული იყვნენ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ინგლისის გარკვეული წრეები.

ბრალდების მოწმემ, დარ-ეს-სალამის წყალმომარაგების კომპანიის ყოფილმა მმართველმა ლიპანგილემ თქვა, რომ „ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ინგლისის ნაირობის საელჩოები შეთქმულებს დაჰპირდნენ დახმარებას შეთქმულების განხორციელებაში, რომელიც მიზნად ისახავდა ტანზანიის მთავრობის დამხობას".

მთავრობის საწინააღმდეგო შეთქმულებაში ინგლისისა და ამერიკის შეერთებული შტატების მონაწილეობა თავის ჩვენებებში აღნიშნა აგრეთვე მეორე მოწმემ — ლებალომ.

შეთქმულება გამოამჟღავნეს 1969 წლის ოქტომბერში და სასამართლო პროცესი 1970 წლის მაისში დაიწყო.

ბრალდებულთა შორის პროცესზე არიან ყოფილი მინისტრი კამალიზა, ყოფილი მინისტრის მოადგილე ქალბატონი ბიბი ტიტი, არმიის რამდენიმე ოფიცერი. ერთ-ერთი მთავარი ბრალდებული საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი ოსკარ კამბონა ამჟამად ემიგრაციაშია.

სტუმრად მიხეილ შოლოხოვთან

საქართველოს კულტურის მოღვაწეებსა და გამოჩენილ საბჭოთა მწერალს, ქართველი ხალხის დიდ მეგობარს მ. ა. შოლოხოვს დიდი ხნის გულთბილი და მეგობრული ურთიერთობა აკავშირებთ.

მიხეილ შოლოხოვი ბევრჯერ ჩამოსულა საქართველოში, მასთან სტუმრად ყოფილან საქართველოს საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებიც.

უკანასკნელად მ. შოლოხოვი ოჯახითურთ საქართველოში სტუმრად იყო 1968 წელს. ისვენებდა გაგრაში, ეწვია რესპუბლიკის მთელ რიგ ქალაქებსა და სოფლებს, შეხვდა მშრომელთა წარმომადგენლებს. საქართველოდან წასვლის წინ მან გამოთქვა სურვილი, რომ მასთან, სტანიცა ვეშენსკაიაში სტუმრად ჩასულიყვნენ ქართველი მეგობრები.

და აი, აგვისტოს პირველ რიცხვებში მ. შოლოხოვის პირადი მიწვევით მასთან სტუმრად იყო ქართული კულტურის მოღვაწეთა და საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა ჯგუფი: ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის მთავარი რედაქტორი, პოეტი-აკადემიკოსი ი. აბაშიძე, საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრი აკადემიკოსი გ. ჯიბლაძე, ქართული რესპუბლიკური გაზეთის „კომუნისტის" რედაქტორი, საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე დ. მჭედლიშვილი მეუღლითურთ, ცნობილი კომპოზიტორი რ. ლაღიძე, ნატანების ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე გ. წითლიძე მეუღლითურთ, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები — სოფელ ნატანების კოლმეურნეობის კოლმეურნე ხ. ნიკოლაიშვილი, თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხნის ხარატი ზ. სარალიძე, საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის მსახიობები და სტუდენტთა თვითმოქმედების მონაწილენი.

დონის როსტოვში ქართველი სტუმრები მიიღეს ოლქისა და ქალაქის პარტიულმა და საბჭოთა ხელმძღვანელებმა. მათ დიდი ინტერესით დაათვალიერეს ქალაქის ახალმშენებლობანი და ღირსშესანიშნავი ადგილები.

მომდევნო სამი დღე ქართველმა სტუმრებმა გაატარეს სტანიცა ვეშენსკაიაში, სადაც ისინი მიიღეს მიხეილ შოლოხოვმა და მისი ოჯახის წევრებმა.

მწერალსა და ქართველ მეგობრებს შორის გაიმართა ბევრი გულითადი საუბარი საზოგადოებრივი და კულტურული ცხოვრების სხვადასხვა თემაზე. მწერალმა გულთბილად გაიხსენა შეხვედრები გამოჩენილ ქართველ ადამიანებთან.

სტუმრები იყვნენ ხუტორ კრუჟილინსკში, სადაც დაათვალიერეს ადგილობრივი საბჭოთა მეურნეობა. მათ, როგორც ძვირფას და სასურველ სტუმრებს, ხვდებოდნენ ძველი ტრადიციული რუსული სტუმართმოყვარეობით — პურ-მარილით.

სტანიცა კარგინსკაიაში დაიბადა მიხეილ შოლოხოვი, აქ გაატარა მან ბავშვობა. სტუმრები გაიცნენ სტანიცას, დაათვალიერეს სკოლა, რომელიც მწერლის სახსრებით აშენდა, იყვნენ საბჭოთა მეურნეობის ყანებში, შეხვდნენ მეურნეობის მოწინავეებს.

მდინარე დონის ერთ-ერთ თვალწარმტაც ადგილას — ორმოცდაათ კილომეტრზე ვეშენსკაიადან, კატარღით სეირნობის შემდეგ, სტუმრებმა მ. ა. შოლოხოვის ოჯახთან ერთად მიირთვეს განთქმული კაზაკური თევზის წვნიანი.

ვეშენსკაიას კულტურის სახლში გაიმართა კონცერტი, რომელშიც გამოვიდნენ სტანიცის მხატვრული თვითმოქმედების მონაწილენი. შემდეგ თავიანთი ხელოვნება აჩვენეს საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის მსახიობებმა: საქართველოს სსრ დამსახურებულმა არტისტმა სრულიად საკავშირო და საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატმა, მომღერალმა ვ. მაისურაძემ და სრულიად საკავშირო კონკურსებისა და სიმღერის მსოფლიო ფესტივალების ლაურეატმა მ. გონგლიაშვილმა, აგრეთვე მხატვრული თვითმოქმედების მონაწილეებმა, თბილისის უცხო ენათა პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტებმა ვ. ლომსაძემ, ზ. ლოლაძემ, დ. ანთიძემ.

ქართველმა სტუმრებმა მხურვალე მადლობა გადაუხადეს მიხეილ შოლოხოვს და მის ოჯახს გულთბილი მასპინძლობისა და დაუვიწყარი დღეებისათვის, რომლებიც შესანიშნავი რუსი მწერლის სტუმართმოყვარე ოჯახში გაატარეს. (საქინფორმი).

მკვლევარი, მოღვაწე

მ. დუდუჩავას დაბადების 60 წლისთავი

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მ. დუდუჩავა 40 წელია ემსახურება ქართულ კულტურას. მისი ლიტერატურულ-სამეცნიერო, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა იწყება 1930 წლიდან. სწორედ ამ წელს ჟურნალ „ახალგაზრდა ბოლშევიკში" დაიბეჭდა ახალგაზრდა მკვლევარის აქტუალური წერილი „გავაღრმავოთ მარქსისტული კრიტიკა". ავტორი ამ წერილშივე ამჟღავნებს მეცნიერული აზრის დამოუკიდებლობასა და სიმკვეთრეს. ლიტერატურულ კრიტიკაში მარქსისტულ-ლენინური პოზიციის დაცვასთან ერთად, ავტორი იმთავითვე იბრძვის სქემატიზმის წინააღმდეგ, დიალექტიკურ-მატერიალისტური პრინციპების ვულგარიზების წინააღმდეგ. წერილში ხაზგასმულია მაშინდელ ლიტერატურულ კრიტიკაში გაბატონებული შეხედულების ცალმხრივობა, რომ თითქოს მთავარია ნაწარმოების შინაარსობრივი ანალიზი. მხატვრული ლიტერატურის სპეციფიკის გათვალისწინებით ავტორი ასაბუთებს მხატვრული ფორმის ანალიზის აუცილებლობას და დიდ მნიშვნელობას.

მეცნიერული კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით მ. დუდუჩავა სწავლას აგრძელებს თბილისის სამხატვრო აკადემიის ასპირანტურაში ხელოვნების თეორიის სპეციალობაზე პროფესორების შ. ამირანაშვილისა და ა. დუდუჩავას ხელმძღვანელობით, ხოლო ერთი წლის შემდეგ იგი მიავლინეს ქ. მოსკოვში.

ასპირანტურის დამთავრებისთანავე მ. დუდუჩავა წარმატებით იცავს საკანდიდატო დისერტაციას თემაზე: „მხატვრული შემოქმედების შემეცნებითი არსი", რომლის საფუძველზე მას მიენიჭა ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი.

კვლევით მუშაობასთან ერთად მ. დუდუჩავა იწყებს ნაყოფიერ პედაგოგიურ-აღმზრდელობით მუშაობას. კითხულობს ლექციებს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (1948 წლამდე) და თბილისის სამხატვრო აკადემიაში. აგრეთვე სხვადასხვა დროს ლექციებს კითხულობდა თბილისის კონსერვატორიასა და თეატრალურ ინსტიტუტში.

მეცნიერულ-პედაგოგიურ მუშაობასთან ერთად მ. დუდუჩავა აქტიურად ჩაება პარტიულ-საზოგადოებრივ და კულტურულ-ორგანიზაციულ მუშაობაში.

1943-1944 წლებში მუშაობდა საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის აპარატში, 1944-1947 წლებში — თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრის დირექტორად, ხოლო 1948-1953 წლებში — თბილისის სამხატვრო აკადემიის რექტორად. 1953 წლიდან დღემდე არის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ლიტერატურის თეორიის განყოფილების გამგე (ეს განყოფილება მისი ინიციატივით იქნა ჩამოყალიბებული). ამასთანავე, 1967 წლიდან მუშაობს თბილისის სამხატვრო აკადემიის სახვითი ხელოვნების თეორიისა და ესთეტიკის კათედრის გამგედ.

პროფესორ მ. დუდუჩავას ეკუთვნის ასამდე სამეცნიერო ნაშრომი ლიტერატურის თეორიის, ესთეტიკის, ქართული ესთეტიკური აზრის, ლიტერატურისა და ხელოვნების ისტორიის საკითხებზე. ამავე დროს გამოქვეყნებული აქვს კრიტიკული წერილები საბჭოთა სახვითი ხელოვნებისა და ლიტერატურის შესახებ. მეცნიერული ნაშრომებიდან 21 ცალკე წიგნად არის გამოცემული (მათგან ორი რუსულ ენაზე). მათ შორის აღსანიშნავია მონოგრაფიები გ. გაბაშვილის, ი. ნიკოლაძისა და ი. რეპინის შესახებ, „ახალი ქართული ხელოვნება", „წერილები ხელოვნებაზე", „ხელოვნების პრობლემები", „ხელოვნების მარადიულობის პრობლემა", „მსოფლმხედველობა და შემოქმედებითი მეთოდი", „ი. ჭავჭავაძის ესთეტიკა", „შოთა რუსთაველის ესთეტიკური ნააზრევი", „მხატვრული სტილის არსის საკითხისათვის", „ხელოვნების თავისებურების პრობლემები" (წიგნი I), „ვ. ი. ლენინი და ესთეტიკის საკითხები" და სხვ.

პარტიამ და მთავრობამ ღირსეულად დააფასეს მეცნიერის დამსახურება ჩვენი კულტურის წინაშე. ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ მ. დუდუჩავას მინიჭებული აქვს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწისა და მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდებები. დაჯილდოებულია შრომის წითელი დროშის, „საპატიო ნიშნის" ორი ორდენით და მედლებით.

მრავალმხრივია მ. დუდუჩავას მეცნიერული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა. აღსანიშნავია მისი ღვაწლი აგრეთვე მეცნიერული კადრების აღზრდაში.

ჩვენი იუბილარი დღესაც დაუცხრომლად შრომობს. ვუსურვოთ კიდევ დიდხანს ემსახუროს ჩვენს მეცნიერებასა და კულტურას.

მ. კიკვაძე,

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი.

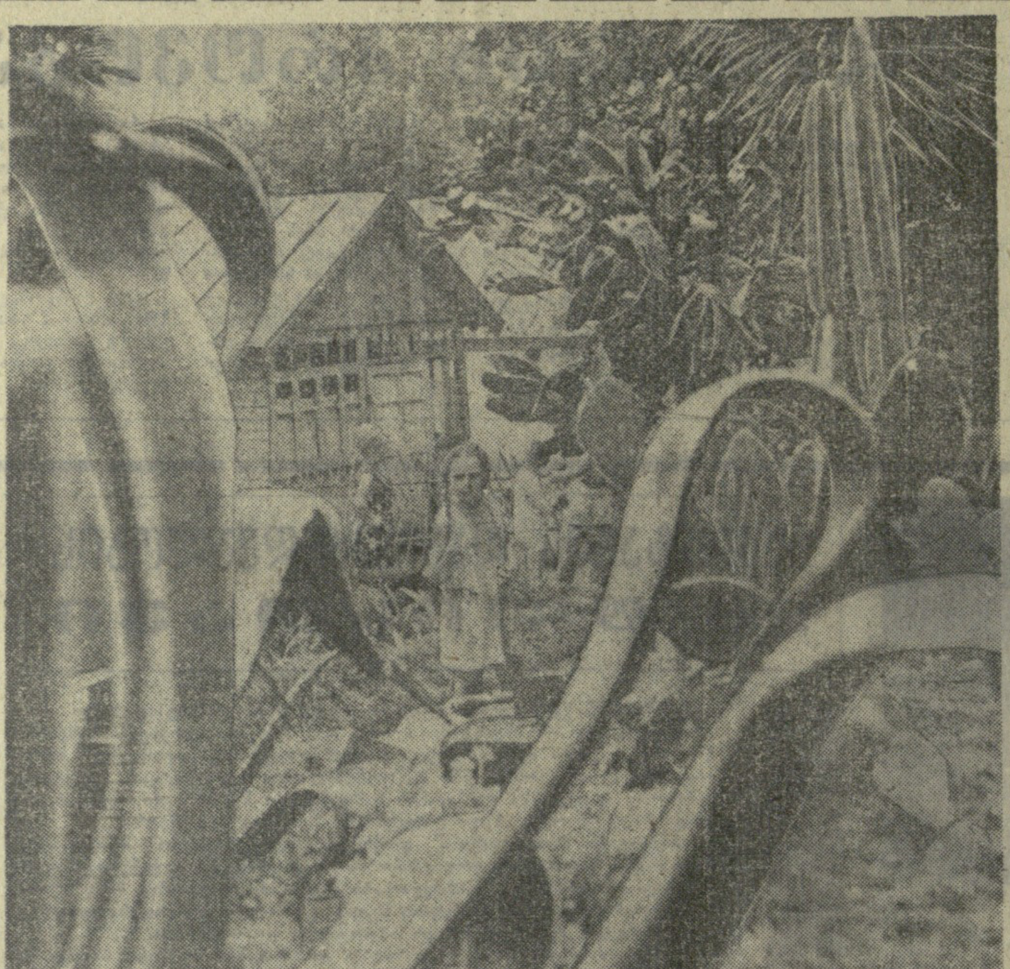

სხვადასხვა ჯიშის დეკორატიული მცენარეებისა და ყვავილების სიმრავლით არის განთქმული ბათუმის ბოტანიკური ბაღი. რომელი ქვეყნის ფლორის წარმომადგენელს არ ნახავთ აქ — ნაზად ყელმოღერებულ მიმოზებს, სილამაზით ქებულ კამელიებს, ამაყად აღმართულ სოჭებსა და ფიჭვებს, ჯუჯა ნაძვებს... ხეებს შორის ბილიკებს ათასფერ ზოლებად გასდევს ყვავილებით მოფენილი მდელოები. ყოველდღე ასეულობით ტურისტი და დამსვენებელი მოდის ბოტანიკურ ბაღში, ინტერესით ათვალიერებენ, ტკბებიან ბუნების იშვიათობებით. ამ სურათზე, რომელიც ფოტოკორესპონდენტმა ს. პილაძემ გადაიღო, აღბეჭდილია ბათუმის ბოტანიკური ბაღის ერთ-ერთი კუთხე.

შემთხვევა

დახრჩობას გადაარჩინეს

ზესტაფონი. სოფელ ზორვეთს პატარა ღელე ჩამოუდის. კოლმეურნეობას დასჭირდა წყლის შეგუბება ნაკვეთების მოსარწყავად. დაგუბებულ ღრმა წყალში გადავარდა მე-8 კლასის მოსწავლე მეგი რობაქიძე, რომელსაც ამხანაგი გოგონები ლ. ბოჭორიშვილი და გ. მემანიშვილი მიეშველნენ. ცურვა არც ერთმა არ იცოდა. ნაპირზე დარჩენილმა მ. ჭუმბურიძემ კივილი მორთო. ბედად იქ აღმოჩნდა კოლმეურნე გივი შერგილაშვილი, რომელიც მაშინვე გადაეშვა წყალში და სამივე გოგონა ამოიყვანა. სამივეს საჭირო პირველი დახმარება აღმოუჩინა.

ა. რობაქიძე.

ჯანმრთელობის სადარაჯოზე

ყოველი ჩვენგანი უნდა ეხმარებოდეს მედიკს

ზაფხულის ცხელ დღეებში განსაკუთრებით ხშირდება კუჭ-ნაწლავის დაავადებათა შემთხვევები. ამიტომ ახლა საჭიროა ყურადღება მივაქციოთ მათ პროფილაქტიკას. უნდა გვახსოვდეს, რომ უხარისხო წყალი დაავადების გამომწვევი ბაქტერიების არსენალია. საჭიროა რაც შეიძლება ხშირად დავიბანოთ ხელი საპნით გულმოდგინედ გავრეცხოთ ჭამის წინ ხილი, ბოსტნეული, მწვანილი, ინფიცირებისაგან დავიცვათ რძის პროდუქტები, უმკაცრესი სანიტარია დავიცვათ საერთო სარგებლობის ადგილებში და სხვ.

ნაწლავების მწვავე ინფექციის გადატანის წყარო შეიძლება იყოს მხოლოდ ადამიანი, ამასთან სავალდებულო არ არის იყოს ავადმყოფი. ხშირად ჯანმრთელი ადამიანები, რომლებსაც კონტაქტი აქვთ ავადმყოფებთან, არიან გადამდები მიკრობების მატარებლები. ერთსა და მეორესაც შეუძლიათ მოწამლონ გარემო. ამიტომ პირადი ჰიგიენის და საერთოდ მიღებული სანიტარული წესების დაცვა სავალდებულოა ყველასათვის.

მთავარია ავადმყოფთა დროული გამოვლინება და მათი იზოლაცია. ნაწლავთა დაავადების ოდნავი ნიშნების დროსაც კი — კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის აშლილობა, პირღებინება, საერთო სისუსტე — ავადმყოფმა დაუყოვნებლივ უნდა მიმართოს ექიმს.

კატეგორიულად აკრძალულია თვითმკურნალობა. არასპეციალისტებმა ხომ არ იციან, როგორ უნდა მოიქცნენ თვითეულ კონკრეტულ შემთხვევაში.

ანტიბიოტიკები, რომლებსაც ავადმყოფები ხშირად თავის თავს უნიშნავენ და განურჩევლად იღებენ, აბუნდოვნებს დაავადების სურათს, აძნელებს მკურნალობას და დაავადების წინააღმდეგ ბრძოლას.

მეორე მხრივ თვითმკურნალობის დროს ავადმყოფობა ხშირად იღებს ქრონიკულ ხასიათს და მის წინააღმდეგ ბრძოლა ექიმს უკვე მნიშვნელოვნად უძნელდება.

საჭიროა, რომ თვითეული ჩვენგანი აქტიურად მონაწილეობდეს ავადმყოფების გამოვლინებაში და დროულად მიმართავდეს სამედიცინო დაწესებულებას. მედიკს უნდა დაეხმაროს ყველა ჩვენგანი! სწორედ მაშინ მოგვცემს სასურველ ეფექტს ის ღონისძიებანი, რომლებსაც ექიმები ახორციელებენ ნაწლავების მწვავე ინფექციებისა და მათი გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ჩვენი ქვეყნის მეზობლად არის ზოგიერთი ქვეყანა, სადაც საკმაოდ ფართოდ გავრცელებულია ნაწლავთა ინფექციები და კერძოდ, ქოლერა. ამ ქვეყნებთან ფართო კონტაქტი ყოველთვის როდი გვაძლევს იმის საშუალებას, რომ სავსებით ავიცილოთ თავიდან ზოგიერთი დაავადების შემოჭრა. როგორც უკვე ვიუწყებოდით, ასტრახანის რაიონში ქოლერით დაავადების შემთხვევები იმის სიგნალია, რომ ავამაღლოთ ეპიდემიოლოგიური სიფხიზლე, გავაძლიეროთ სანიტარიისა და ჰიგიენის წესების კონკრეტული პროპაგანდა. მიმოსვლის თანამედროვე საშუალებების დროს გამორიცხული არ არის ინფექციის შემოტანის შესაძლებლობა.

წინათ ქოლერა კაცობრიობის უბედურება იყო და აჩანაგებდა ბევრ ქალაქსა და ქვეყანას. ამიტომ ზოგს ყალბი წარმოდგენა აქვს ამ დაავადებაზე. თანამედროვე მედიცინას აქვს მძლავრი სამკურნალო საშუალებანი ქოლერის წინააღმდეგ საბრძოლველად. დროული სამედიცინო დახმარება რამდენიმე დღეში ავადმყოფის სავსებით გაჯანსაღების გარანტიას იძლევა.

ქ. გომელაური,

სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის ინფექციურ დაავადებათა კათედრის დოცენტი.

(საქინფორმი).

„საბჭოთა ხელოვნება" № 8

გამოვიდა „საბჭოთა ხელოვნების" მერვე ნომერი. ჟურნალში მოთავსებულია ბევრი საყურადღებო მასალა ხელოვნების, მეცნიერების, ლიტერატურის საკითხებზე.

ჟურნალი იხსნება საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მისალმებით საქართველოს არქიტექტორთა IX ყრილობისადმი. გ. საითიძის წერილი ეხება თეატრალური ხელოვნების საკითხების გაშუქებას გაზეთების „კომუნისტისა" და „ზარია ვოსტოკას" ფურცლებზე სამამულო ომის შემდგომ ხუთწლედში.

მკითხველი გაეცნობა ნ. ჯაველიძის წერილს „მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი და ხელოვნება" და ვ. დაუშვილის წერილს „მხატვარი შალვა ქიქოძე", ა. წულუკიძის სტატიას „ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის თეატრი შინ და გარეთ" და ა. შანიძის მეცნიერული ხასიათის წერილს: „ოქროფორტლითა".

მ. ახმეტელის „გარდასულ დღეთა მოგონება" და ვ. გვახარიას „ღირსეულად გავლილი გზა" მიძღვნილია პროფესორის, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის ნადეჟდა ბუზოლისადმი.

თ. გომართელი მოგვითხრობს თბილისის რკინიგზელთა სახალხო თეატრის კოლექტივზე.

ჟურნალი გვთავაზობს თეატრალური საზოგადოების მიერ გამოცემული წიგნების მიმოხილვას, თ. ჯანელიძის წერილს „სიტყვა „სოვრემენიკზე"", ლ. კაპანაძის — „საბავშვო თეატრის პირველი ნაბიჯები საქართველოში".

ჟურნალის ფურცლებზე დასტამბულია ოთარ ეგაძის სტატია „გერმანული დღიური", გ. შარაძის „ვორონცოვის არქივის კვალდაკვალ", გ. ბარამიძის „ფირზე აღბეჭდილი დროის კარნახით", ნ. სვანიშვილის „რეჟისორის თანაშემწე", ვ. პარკაძის „პეტრე რომანის-ძე ბაგრატიონი" და სხვა სტატია და წერილი.

ჟურნალში გამოქვეყნებულია მრავალი საინტერესო ილუსტრაცია.

გ. შ. კვანჭახაძე — მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ნ. მახვილაძის სახელობის შრომის ჰიგიენისა და პროფდაავადებათა სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის საწარმოო აეროზოლების ლაბორატორიის ხელმძღვანელმა მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატმა **გივი შალვას-ძე კვანჭახაძემ** თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს ღია სხდომაზე მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად დაიცვა დისერტაცია თემაზე **„მეთამბაქოეთა და თამბაქოს მრეწველობის მუშათა შრომის ჰიგიენა".**

სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს უმაღლესმა საატესტაციო კომისიამ დაამტკიცა გ. შ. კვანჭახაძისათვის მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მინიჭება.

ფორვარდებმა გაგვახარეს

„დინამო" (თბილისი) — „შახტიორი" (დონეცკი) 4:1 (2:1). თბილისი. 13 აგვისტო. „ლოკომოტივის" სტადიონი. მსაჯი — ბ. ბელოზეროვი (ტაშკენტი).

„დინამო" — სტეფანია, ძოძუაშვილი, კანთელაძე, ხურცილავა, ხინჩიგაშვილი, პეტრიაშვილი, ქუტივაძე, ასათიანი, მეტრეველი, გ. ნოდია, მაჩაიძე.

„შახტიორი" — გოვოროვი, ბილდიუკი, დროზდენკო, ზვიაგინცევი, პიანიხი, კიკოტი, ზახაროვი (პილიპჩუკი), კლიმოვი (დუდინსკი), კონიკოვი, იარომჩენკო, კოზინკევიჩი.

ხულ რაღაც ხუთიოდე დღემ განვლო ლუჟნიკში თასის ფინალიდან. მაშინ თბილისის დინამოელებმა ცუდი თამაში როდი აჩვენეს. ბევრს აინტერესებდა, შეინარჩუნებს თუ არა ჩვენმა დინამოელებმა თასისათვის ბრძოლის განწყობილება ჩემპიონატის მორიგი ტურისათვის და რა სიახლენი იქნებოდა გუნდის შემადგენლობაში. არანაკლებ მნიშვნელოვანი იყო ისიც, თუ რით უპასუხებდნენ დინამოელები საკუთარ მოედანზე პირველი წრის ფრეს (1:1) დონეცკში.

ამ კითხვებზე მოკლედ ასეთი პასუხის გაცემა შეიძლება — დინამოელთა საბრძოლო განწყობილება ჩინებული გახლდათ, შემადგენლობაში თვალსაჩინო ცვლილებებს ვხედავდით, ხოლო გამარჯვება, სავსებით სრულყოფილი, დამაჯერებელი იყო — 4:1. მაგრამ ყველაზე სასიხარულოდ მაინც თბილისელი ფორვარდების სამი გოლი მიგვაჩნია, ჩვენ ხომ კარგა ხანია გადავეჩვიეთ მათ მიერ გატანილ ბურთებს.

ასეთი ზოგადი შენიშვნების შემდეგ მკითხველს გვინდა გავაცნოთ ასპარეზობის მთავარი მომენტები, გატანილი გოლები, ღირსშესანიშნავი კომბინაციები. არ შევცდებით თუ ვიტყვით, რომ „შახტიორისათვის" ეს იყო სეზონის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი და ძალთა მთელი მობილიზებით ჩატარებული შეხვედრა. მართალი გითხრათ მათ ყველაფერი გააკეთეს იმისათვის, რომ თუნდაც ერთი ქულა მაინც გამოეტაცათ დინამოელთათვის, მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. პირიქით 4 ბურთი მიიღეს საკუთარ კარში.

მატჩს წითელ ზოლად გასდევდა მაღალი ტემპი, შეუპოვარი ბრძოლა. თუ სტუმრები მეტწილად იერიშებს ფლანგებიდან, კერძოდ მარჯვენა ფრთიდან ახორციელებდნენ, დინამოელ ფორვარდების მოქმედების დიაპაზონი უფრო ფართო და შემოქმედებითი იყო. ამ დღეს შესანიშნავად ითამაშეს გ. ნოდიამ, მაჩაიძემ, მეტრეველმა.

სტუმართა კარი დასაწყისშივე იქნა ალებული. ქუტივაძის კარგი ჩაწოდების შემდეგ გოვოროვის კა[illegible] — დაარტყეს. მეორე [illegible] დარტყმისა და პირველი გოლის [illegible] გახლდათ.

[illegible] გოლის [illegible] არ შეუცვლია სტუმართა საბრძოლო განწყობილება. მათი აქტიური თამაში. სახიფათო იერიშები იგრძნობოდა განსაკუთრებით მეცხრამეტედან ოცდამეცხრე წუთამდე. სწორედ ამ მონაკვეთში (29-ე წუთი) იარომჩენკომ კარგად გამოიყენა მცველთა შეცდომა და წონასწორობა აღადგინა. ორმხრივი იერიშები დიდხანს გრძელდებოდა. ტაიმის დამთავრებამდე ორიოდე წუთით ადრე გარღვევაზე გასული ქუტივაძე საჯარიმო მოედანზე ხელით დაიჭირეს. პენალტი. მეტრეველმა იგი უნაკლოდ გამოიყენა 2:1. ბოლო წამებში დინამოელთა კარი აშკარა საფრთხის წინაშე იყო. მაგრამ პირველი ტაიმის დრო ამოწურული იყო. მსაჯს 45 წუთის გასვლის ნიშანი მიცემული ჰქონდა, ამიტომ დონეცკელთა მსაჯთან დავას მათთვის არავითარი სარგებლობა არ მოუტანია.

მეორე ნახევარი გაცილებით ეფექტიური გამოდგა. „შახტიორს" ორმა შეცვლამ ვერაფერი უშველა. 51-ე წუთზე გ. ნოდიამ, ხოლო მე-80 წუთზე ქუტივაძის კარგი ჩაწოდების შემდეგ პეტრიაშვილმა დამატებით ორი ბურთი გაიტანეს. დინამოელებმა გაიმარჯვეს 4:1.

დუბლიორთა შეხვედრაშიც წარმატება თბილისელებს ხვდათ 2:1.

ვ. გაბელია.

შვიდ წუთში სამი გოლი

„ტორპედო" (ქუთაისი) — „სპარტაკი" (ორჯონიკიძე) 3:0 (0:0). ქუთაისი. 13 აგვისტო. ქალაქის ცენტრალური სტადიონი. მსაჯი — ი. პონომარიოვი (კიშინიოვი).

„ტორპედო" — გოგია, ჩხაიძე, წვერავა, ჭოხონელიძე, შერგილაშვილი, ოქროპირაშვილი, ერქომაიშვილი (ანფიმიადი), სანაია, ჭითაური, ხერხაძე, ქიქავა (ალადაშვილი).

„სპარტაკი" — ოლეინიკი, ბიჭიკოევი, პლიევი (ძაგოევი), ხუდიევი, პოლდუენი, კაიტუხოვი (ტარასიანი), ტუაევი, აბაევი, კაიშაური, ზაზაროევი, მაწუხინი.

ზედიზედ წარუმატებლობის შემდეგ ქუთაისის ტორპედოელთა სატურნირო მდგომარეობა მკვეთრად შეიცვალა. ასეთ ვითარებაში გუშინდელ მატჩს ორჯონიკიძის „სპარტაკთან" ქუთაისელთათვის არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა.

ბრძოლა შეუპოვარი გამოდგა, მაგრამ პირველ ტაიმში ბურთი არ გაუტანიათ. მეორე ნახევარი ტორპედოელთა იერიშებით აღინიშნა. 7 წუთში მათ 3 ბურთი გაიტანეს. ანგარიში ხერხაძემ გახსნა. ეს მოხდა 51-ე წუთზე. შემდეგ 57-ე წუთზე სანაიამ და 58-ე წუთზე კვლავ ხერხაძემ კიდევ ორჯერ აიღეს მეტოქის კარი და ტორპედოელებმა გაიმარჯვეს 3:0.

დუბლიორთა შეხვედრაც ქუთაისელებმა მოიგეს 1:0.

◆

არმიელები უძლიერესები იყვნენ

სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა გუნდი უძლიერესი იყო რაპირისტთა საკავშირო ჩემპიონატზე, რომელიც ზაპოროჟიეში მოეწყო. ფინალში არმიელებმა დაამარცხეს „ბურევესტნიკის" გუნდი 9:5. მესამე ადგილი დინამოელებს ხვდათ.

ვაჟთა ორი დღის შეჯიბრების შემდეგ ბრძოლაში ჩაებნენ რაპირისტი ქალები, რომლებსაც პირადი ასპარეზობა აქვთ.

მატჩები და შედეგები

გუშინ გაიმართა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი ტურის შეხვედრები ფეხბურთში „ა" კლასის უმაღლესი ჯგუფის გუნდებისათვის.

ამ ტურის ერთ-ერთ ცენტრალურ ასპარეზობას წარმოადგენდა კიევის მატჩი, სადაც ერთმანეთს შეხვდნენ ჩვენი ქვეყნის ექს-ჩემპიონი კიევის „დინამო" და სსრ კავშირის ჩემპიონი მოსკოვის „სპარტაკი". როგორც ცნობილია, ამ გუნდების პირველი წრის შეხვედრა მოსკოვში დამთავრდა ფრედ — 0:0. ამჯერად სპარტაკელებმა გაიმარჯვეს 1:0.

სსრ კავშირის თასის მფლობელი და საკავშირო ჩემპიონატის ლიდერი — მოსკოვის „დინამო" ვოროშილოვგრადს ეწვია და აქ შეხვედრა ჰქონდა ადგილობრივ „ზარიასთან". მასპინძლებს ძალზე სწყუროდათ პირველ წრეში დამარცხებისათვის (0:3) რევანში და მიზანსაც მიაღწიეს, გაიმარჯვეს 1:0.

ტაშკენტის „პახტაკორს" მასპინძლობდა მოსკოვის „ტორპედო". მათი პირველი შეხვედრა ტაშკენტში მასპინძლებმა მოიგეს 3:2, ამჯერად კი წარმატება ტორპედოელებს ხვდათ 2:0.

შეუპოვარი ბრძოლით ხასიათდებოდა შეხვედრა ბაქოში ადგილობრივი „ნეფტჩისა" და დონის როსტოვის არმიის სასპორტო კლუბის გუნდებს შორის. მატჩის შედეგია ფრე — 0:0.

მატჩი მინსკში ერევნის „არარატისა" და მინსკის „დინამოს" გუნდებს შორის დამთავრდა მინსკელთა გამარჯვებით 3:1.

გათამაშების ცხრილი

„ა" კლასის უმაღლესი ჯგუფი

მდგომარეობა 14 აგვისტოსათვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დინამო" (მ.)	19	11	4	4	27-11	26
„სპარტაკი" (მ.)	20	9	8	3	32-16	26
„დინამო" (თბ.)	18	10	5	3	27-12	25
„დინამო" (კ.)	19	10	3	6	21-15	23
„ტორპედო" (მ.)	18	8	6	4	18-14	22
ცსკა	18	9	3	6	25-12	21
სკა (როსტ.)	19	5	11	3	13-10	21
„ზარია" (ვ.)	19	7	7	5	16-17	21
„არარატი" (ერ.)	19	8	4	7	18-19	20
„დინამო" (მნ.)	19	6	6	7	22-19	18
„ნეფტჩი" (ბ.)	19	5	8	6	17-14	18
„შახტიორი" (დ.)	19	5	5	9	17-34	15
„პახტაკორი" (ტ.)	19	4	7	8	11-28	15
„ტორპედო" (ქ.)	20	3	8	9	12-20	14
„ჩერნომორ". (ო.)	18	3	6	9	10-21	12
„ზენიტი" (ლ.)	18	4	4	10	16-28	12
„სპარტაკი" (ორჯ.)	19	3	5	11	18-30	11

◆

კომუნისტი სპორტი

უძლიერესები ბრძოლას განაგრძობენ

დნეპროპეტროვსკში დამთავრდა პირველი ნახევარი სსრ კავშირის თასის გათამაშებისა ჭადრაკში ვაჟთათვის. შეჯიბრების მეორე ციკლის 32 მონაწილიდან, მხოლოდ თერთმეტმა აიცილა დამატებითი შეხვედრა და ოთხ ძირითად პარტიაში მიაღწია წარმატებას.

მესამე წრეში წილისყრით ერთმანეთს შეხვდებიან: გროსმაისტერი ვ. გუფელდი და მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი მ. ტალი (ორივე თბილისიდან), გროსმაისტერები ა. ზაიცევი (ვლადივოსტოკი) და დ. ბრონშტეინი (მოსკოვი), გროსმაისტერი ა. ლუტიკოვი (ტირასპოლი) და ი. კოცი (დონეცკი), ვ. სავონი (ხარკოვი) და ს. ჩეჩელიანი (თბილისი), ბ. კატალიმოვი (ალმა-ატა) და ვ. მიკენასი (ვილნიუსი), მ. ცეიტლინი და ვ. ფაიბისოვიჩი (ორივე ლენინგრადიდან), ა. შმიტი და ი. კლოვანი (ორივე რიგიდან), ლ. ალბურტი (ოდესა) და მ. რუდერფერი (ტაშკენტი).

ბრძოლის სიმძაფრეს ვერ გაუძლეს ლენინგრადელმა გროსმაისტერმა ს. ფურმანმა და ბაქოელმა საერთაშორისო ოსტატმა ვ. ბაგიროვმა. ცოტა სიძნელეების გადალახვა როდი მოუხდა გროსმაისტერ ა. ზაიცევს, რომ სტარტზე განცდილი წარუმატებლობა ბაქოელ ო. პავლენკოსთან დამატებით შეხვედრაში გამოესწორებინა — 3:3, ხოლო შემდეგ წილისყრით გასულიყო ასპარეზობის შემდეგ ეტაპში. სხვა მატჩში, სადაც ანგარიში თანაბარი აღმოჩნდა, წილისყრამ გაუღიმა ვ. ფაიბისოვიჩს.

ამჯერად ბრინჯაო

უკანასკნელი პაექრობა ლესტერის (ინგლისი) ტრეკზე შედგა გუნდურ რბოლაში დადევნებით. ეს იყო მსოფლიოს პირველობის პროგრამით გათვალისწინებული ასპარეზობა. სსრ კავშირის გუნდს გასული წლის მსგავსად შეჯიბრება ჰქონდა იტალიელებთან, მაგრამ არა ოქროსათვის, არამედ ბრინჯაოს მედლისათვის. წარმატება საბჭოთა ველომრბოლელებს ხვდათ, მათ მესამე საპრიზო ადგილი დაიკავეს — 4 წუთი და 39,06 წამი. ჩვენი გუნდის შემადგენლობაში იყვნენ — ვ. ბიკოვი, ვ. კუზნეცოვი, ს. მოსკვინი, ვ. სემენეცი.

მთავარ რბოლაში ერთმანეთს შეხვდნენ გერმანიის ფედერაციული და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკების გუნდები, ოქროს მედალს დასავლეთგერმანელი ველომრბოლელები დაეუფლნენ. 4 კილომეტრი მათ გაიარეს 4 წუთსა და 35,75 წამში. ნახევარფინალში საბჭოთა გუნდი დამარცხდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ველომრბოლელებთან.

რბოლაში ტანდემით ჩემპიონობისათვის დავა ჰქონდათ აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის გუნდებს. აქაც წარმატება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სპორტსმენებს — ი. ბარტსა და რ. მიულერს ხვდათ. ბრინჯაოს მედალს ფრანგები დაეუფლნენ.

საერთოდ საბჭოთა ველომრბოლელებმა ტრეკზე გამართულ ასპარეზობაზე ორი ოქროს, ამდენივე ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს.

პროფესიონალ ველომრბოლთა შორის 100 კილომეტრზე სალიდერო რბოლაში გაიმარჯვა ე. რუდოლფმა (გფრ). სპრინტერთა ასპარეზობაზე პირველი იყო ავსტრალიელი გ. ჯონსონი.

რ ა დ ი ო

15 აგვისტო

პირველი პროგრამით

06.05 — უკანასკნელი ცნობები, 07.30 — დილის კონცერტი, 08.30 — ქართული ხალხური მუსიკის კონცერტი, 09.15 — რესპუბლიკური გაზეთების მიმოხილვა, 09.30 — რადიოგაზეთი „საქართველოს პიონერი", 11.05 — მღერის „ორერა", 11.45 — თბილისის სამგზავრო ტრანსპორტის სამმართველოსთან არსებული სიმღერის ანსამბლის კონცერტი, 12.15 — ო. თაქთაქიშვილი. საფორტეპიანო კონცერტი და ვოკალურ-სიმფონიური პოემა „შემოღამება მთაწმინდაზე", 13.00 — უკანასკნელი ცნობები (მოსკოვი), 13.40 — უკრაინული სიმღერები, 14.00 — „სატირის მახვილით", 14.30 — ლ. კოგანის კონცერტი, 15.00 — ლ. ქიაჩელი. „ჰაკი აძბა". რადიოდადგმა, 16.15 — ციკლიდან „მოგონებები, სტატიები, წერილები" — ვ. ფურტვენგლერი, 17.00 — უკანასკნელი ცნობები, 17.15 — მუსიკის საათი ბავშვებისათვის, 18.10 — მღერის მახარაძის რაიონის თვითმოქმედი ანსამბლი „შვიდკაცა", 18.45 — ს. პროკოფიევი. ნაწყვეტები ოპერა „დუენიადან", 19.30 — ა. მაჭავარიანი. სავიოლინო კონცერტი, 20.30 — ახალგაზრდობისათვის. გადაცემა „კომკავშირელთა სიტყვა", 21.00 — „ძილისპირული", 21.15 — რადიოკომპოზიცია „დრო და ადამიანი", 22.00 — ქართული ხალხური მუსიკის კონცერტი, 23.30 — მუსიკა საბჭოთა კინოფილმებიდან, 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

რა ვნახოთ, რა მოვისმინოთ

ტელევიზია

14 აგვისტო

11.05 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.15 — დოკუმენტური ფილმი — „ჩვენი არტური", 12.05 — მხატვრული ფილმი — „გასროლა კარაშის ულელტეხილზე", 17.35 — ახალი ამბები, 17.40 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. „კინოდარბაზი", 18.10 — „სატელევიზიო ავტოგრაფი", 18.20 — გადაცემა — „ვაზის დაბრუნება", 18.40 — „კომუნისტური შრომის საწარმო" — თბილისის რძის კომბინატი, 19.05 — კონცერტი — „მხიარული მელოდიები", 19.40 — „მოამბე" — საინფორმაციო პროგრამა, 20.00 — ფერადი ტელევიზიის პროგრამა — საბჭოთა კავშირის თასზე სპორტულ ტანვარჯიშში — (გადმოცემა მოსკოვიდან), 23.00 — სატელევიზიო დადგმა — „ვეძებ ჩემს მკვლელს" (საქართველოს ტელევიზიის ნაწარმოები).

კ ი ნ ო

14 აგვისტო

ოქტომბერი — **განთავისუფლება** (I, II სერია). ამირანი (საზამთრო), ფილარმონიის ბაღი, ისანი (საზამთრო), გაზაფხული, სპარტაკი, პლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი (საზამთრო), ჭავჭავაძის სახელობის კულტურის სახლი, თბილისი, ეკრანი, სპორტი, სიხარული, საქართველო (წითელი დარბაზი) — **ჭაიდუკების შურისგება:** ამირანი (საზაფხულო), ბათუმი, ვარძია, გორკის სახელობის კულტურის სახლი (საზამთრო), ოთიცერთა სახლი, კოლხიდა (საზამთრო) — **დანაშაულებათა სამყაროს პროფესორი;** საქართველო (მწვანე დარბაზი), კოლმეურნე — **მაზანდარანელი ვეფხვი;** საქართველო (საზაფხულო) — **დედა გათხოვდა.** ისანი (საზაფხულო) — **ქალიშვილთა შეთქმულება;** 26 კომისრის სახელობის (საზაფხულო), ყაზბეგი (მეორე დარბაზი) — კომკავშირელი — **პური, სიყვარული და ფანტაზია;** კოლხიდა (საზაფხულო) — **ოჰ, ეს პაპა;** ნაკადული — **შავი ტიტა,** თანამგზავრი — **სერენადა დიდი სიყვარულისა.** პლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი (საზაფხულო) — **დოყლაპია.**

რედაქტორის მოადგილე

გ. თათარიშვილი.

კომუნისტი

თბილისი. ლენინის 14. რედაქტორის მოადგილეების — 99 93 03, 99 08 09, პ/მგ. მდივნის — 99 72 80, ხამდივნოს — 99 66 10, განყოფილებებისა: პარტიული — 99 87 61, პროპაგანდის — 93 22 93, მრეწველობის — 93 20 34, სოფლის მეურნეობის — 99 52 46, საბჭოთა მშენებლობის — 93 14 70, მეცნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 93 27 58, ლიტერატურისა და ხელოვნების — 99 55 01 ინფორმაციის — 93 16 90 სატირისა და ფელეტონის — 99 80 21 უცხოეთის — 93 95 97 წერილების — 99 73 24 ილუსტრაციის — 93 28 54.

ჩვენი მისამართი და ტელეფონები

КОМУНИСТИ ИНДЕКС 66443

უე 04372

საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. 14.